

GLASILO OPĆINSKE KONFERENCIJE SŠOH PULA

BRONJ 3 • CIJENA 400 DINARA

pet pet Pet pet pet

GLASILO OPĆINSKE KONFERENCIJE SŠOH PULA BRONJ 3 • CIJENA 400 DINARA

PET

MAIL-ART

amfiteatar

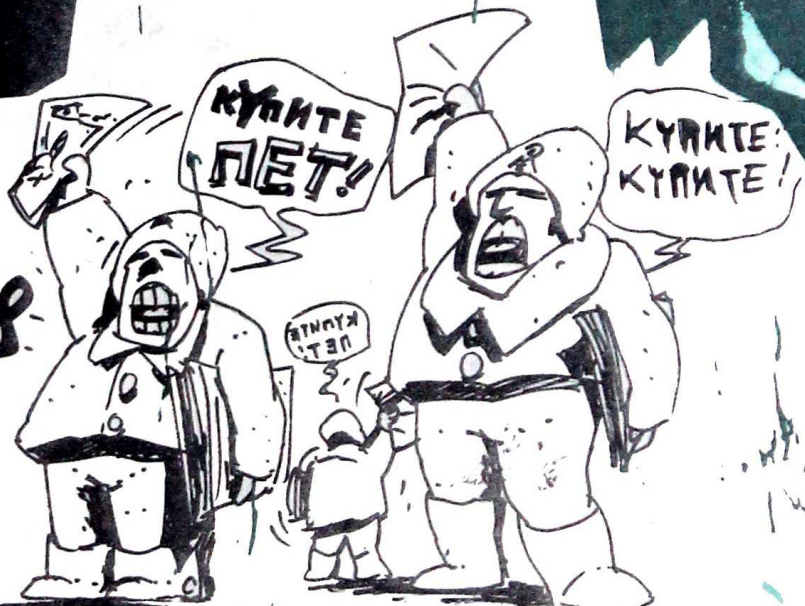
NK HARD-LOR

Interview

Ivan Obrovac

FEST 88

DALIZANA

PET

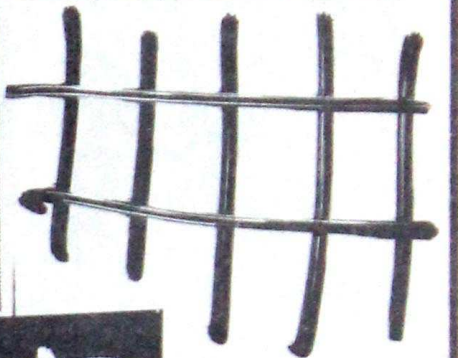
CIJENA 400 DINARA

UVOD

ISPRAVAK

U prošlom smo broju, pišući na četvrtoj stranici o OMLADINSKOM WEEKENDU nena-mjerno zeznuli sebe, tj. smisao odlomka koji se odnosi na PETICU. Što tamo stoji imate, a što je trebalo pisati je tu: »Naime, kao javno glasilo imamo društveno priznati status nosioca društvenog sistema INFORMIRANJA u općini. A financiranje još uvijek ne.« Nije nam loše došlo da ovu konstataciju ponovimo, ali se ipak ispričavamo svima koje smo zbunili. I sebi.

ERISTIKE TEHNE ELVISOVE

Gostovanje članova redakcije lista »Pet« u emisiji »Vikend program petkom«, emitiranoj na Radio-Puli 19. veljače, okvalificirano je kao eksces, pa je, slušajući odjeka toga u javnosti, Predsjedništvo OK SSOH Pula zatražilo pismeno obrazloženje od redakcije lista. Redakcija je to učinila, ali ostaje pitanje: zašto je gostovanje u emisiji čiji je domaćin bio Elvis Mileta dobilo takve konotacije? Suradnicima u

listu »prišiveno« je da su neozbiljni, a kvaliteta lista stavljena pod sumnju po Elvisu, koji je za ovu priliku izgravao vox populi pulske omladine. Reagirali su čak i ljudi iz tiskare »Novog lista« pitajući pulsko omladinsko rukovodstvo: što zapravo ne valja?

Štampanje novine javni je čin, a rasprava o kvaliteti učinjenog dobro je došla redakciji. Svaki kritički osvrt u tom smislu poželjan je i koristan. Tako se novina »brusi«, uspostavlja dvosmjernu komunikaciju i, što je najvažnije – postaje bolja. Međutim, neargumentirano, paušalno, kritizersko ocjenjivanje nečijeg rada štetno je i ne koristi nikome i ničemu i daleko je od svake konstruktivne pomoći. Negativistički stav i sveopća sumnjičavost koju Elvis Mileta neprestano producira prema projektu »Pet«, premda je i sam u početku bio član redakcije, neobjašnjiva je, upravo zbog toga što svoje agresivne tvrdnje ničim ne argumentira.

Dan prije gostovanja redakcije uživo, Elvis Mileta se u emisiji Radio-Pule osvrnuo na drugi broj »Petice« i, između ostalog, ustvrdio da redakciju čine »sred-

njoškolci koji o novinarstvu pojma nemaju (što nije točno), a iz svega što je rekao o listu proizašlo je da je Pula »dobila list za gledanje, ali ne i za čitanje«. Nastavljajući dalje u tom stilu, u »Vikend programu petkom« poslužio se erističkom smicalicom da javno popljuje novinare »Petice« pitanjima u stilu: Da li ste vi uvijek ovako neozbiljni?... Kako izgleda vaš sastanak redakcije? Aha, zbrda–zdola.. Zašto ti suraduješ? Zbog novca? Ti si fotograf. Da li uspijevaš pokriti troškove?... Je li ovaj broj mogao biti bolji?... A zašto nije?... A mogao je biti bolji... Zašto nije bolji... bolji... bolji... i tako unedogled. Članovi redakcije, ne želeći se upuštati u prepirku na tom nivou, reagirali su ponešto pretjeranom veselošću. Držali su se, nesvjesno, preporuke plemenitog Goethea, koji je rekao: »Nikad ne dopusti da upadneš u prepirku, jer učeni postaju nezalnice kad se s nezalicama prepiru.« Samo zahvaljujući tome, Elvis je prividno uspio u svom naumu. S obzirom da ničim nije argumentirao svoju tvrdnju da »Petica« ne valja, ajmo objasniti kako je to postigao.

Poslužio se najdrskijom od svih 38 Schopenhauerovih smicalica (eristike tehne) koje se koriste u javnim raspravama. Četrnaestoj običnoj pribjegavaju »moćnici« u auditoriju koji se ne plaše da će biti logički razobličeni. Trik se sastoji u tome da se i na osnovi negativnih mišljenja i danih odgovora na skupu ili u auditoriju drsko izvodi zaključak kako se »svi slažu u tome...« da je zaključak nešto posve suprotno, pa čak i kontradiktorno onome što je stvarno. To se obmanjivanje postiže prihvaćanjem ne–razloga kao razloga. Nevješt sugovornik lako padne u takvu zamku. Vrlo slikovito objašnjava za to dao je Krilov u basni o vuku i janjetu. Vuk je pošto poto htio pojesti janje, ali da bi sebi olakšao napao je janje tzv. dokazima »ti mi mutiš vodu«, »tvoj mi je otac lani napravio zlo«, do konačnog dokaza koji uopće nije proizšao iz odgovora janjeta, a glasi – kriv si što si živ (po doktoru komunikologije prof. Mariu Plenkoviću).

Tako je Elvis »pojeo« ne–razlozima »Peticu« i podređujući sve tome, napravio lošu emisiju. Za to je odgovoran on kao voditelj i urednik emisije, a ne gosti. A što se tiče stručnog mišljenja o kvaliteti lista, očekujemo ih od relevantnih ljudi. Elvis mora još puno učiti o novinarstvu.

Redakcija

VAL MODEL

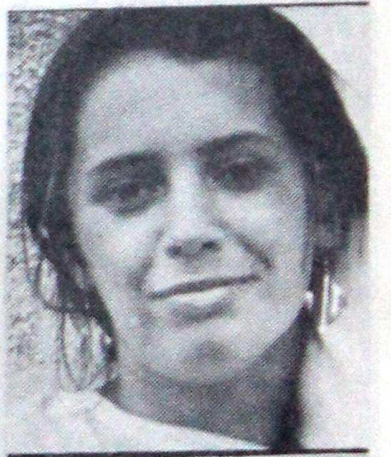

Foto: Igor Zirojević

A to upravo stoga jer zadovoljava osnovne ljudske kriterije, po kojima se ne vrednuje samo ona rijetka umjetnička djela već i sam čin iskrenog rada i truda oko njega.

Sve ovo pišem zato što imam PETICU, tj. jedan komunikacijski medij više, koji nama, kao društvenim bićima može pomoći u traženju nekih naših tehne, praxis i poiesis i pokušati na trenutak zadovoljiti BOGA u nama, za kojeg i ovako znamo da nikad i ni sa čim neće u potpunosti biti zadovoljan.

Svi mi želimo pročitati što misle, rade i osjećaju ovi ljudi koji napišu poneki redak za PETICU, a da bi ona ispunila svoj zadatak treba što više ljudi učestvovati i davati svoje ideje o onome što bi htjeli čitati, ili pak početi pisati slobodno i iskreno o čemu god i kako god želi, jer čini mi se da ništa ne dobivamo samo jednostranim informacijama, tj. samo primajući, ili davajući ih, već da su obje podjednako važne za ostvarivanje komunikacije.

Jelena Grujić

ZOON POLITICON BOG I PETICA TEHNE, PRAXIS, POIESIS

U povijesti ljudskog roda mijenjala su se vremena, običaji, shvaćanja i navika, ali je čovjek u svojoj suštini ostao isti. Razmišljajući o ovome pada mi na pamet Aristotel, filozofija, teorija, praksa i poetika.

Teorija je za njega proučavanje bitka, praksa se bavi pitanjem čovjekova djelovanja, a poetika filozofijom oblikovanja, stvaranja. Od tada je proteklo mnogo stoljeća, mnogo se toga promijenilo, ali i mi danas poput Aristotela i uostalom svih ljudi prije i poslije njega, postavljamo sebi ona ista pitanja: tko smo, što smo i zašto smo, kako se ponašamo i kako što činimo, te što smo u stanju i sami oblikovati, odnosno stvoriti. A tehne, praxis i poiesis, kako ih Aristotel naziva, ne mogu funkcionirati jedna bez druge, jer su neodjeljivi dio našeg bića i ostvarive su samo u jedinstvu.

»ZOON POLITICON« – čovjek kao društveno biće

Pa nismo li svi »političke životinje« koje trebaju negdje i nekome iskazati ono što uistinu misle, osjećaju i rade, a to isto neophodno nam je da čujemo i od drugih. Zbog čega čitamo nečije knjige, slušamo nečiju muziku, ili pak gledamo nečije filmove?

Problem nastaje u onom trenutku kada je na nama red da nešto učinimo.

Tada želimo biti »naj«, idealnim, savršeni, jednom riječju, ono što se na planu sadržaja vezuje uz izraz BOG.

Nitko od nas ne želi ispasti glup, nespretn, neobrazovan ili dosadan, jer mu to ne dozvoljava njegovo božansko JA. Tako nam se često događa da se foliramo, lažiramo i forsiramo, a u sebi skrivamo onu iskrenost i

istinu, ustvari ranjivost i nesavršenost. Pošto ne želimo priznati tu ranjivost i nesavršenost ponekad se plašimo uopće započeti raditi. Ali ona naša suštinska potreba da saznamo tko smo, što smo i zašto smo ipak nas goni da nešto učimo, radimo i stvaramo. Isto tako znamo da razmišljajući o svemu što je u nama i oko nas, te prenašajući to iskreno na bilo koje polje ljudske djelatnosti, može biti jedini put do nečeg vrijednog, nečeg »naj«, što će bar na trenutak donijeti satisfakciju našem presvijetlom JA, i goniti ga da radi dalje, nešto bolje i vrednije.

IMPRESSUM

PET. GLASILO SNEŽA SOVIJNOSTIČKE OMLADINE HRVATSKE PULA
IZDANJE: OPĆINSKA KONFERENCIJA SSOH PULA

GLAVNA LISTA

MIRJANA AČIMOVIC, SILVA BOJIC, ANTON CENOGOLI, LORENA DEL-TRAPPO-SNIG, ANDO KUMJAN (Predsjednik), MARIAN KOSTIČIC, ELVIS MILETA, SILVANA MILJENIC, VUKOBR PLENG, LUCIANA PUNAR, DANIELA ROTA (Upravnik poslovanja), DRAGAN STELMACIC, JASMINA VALKOVIC

V.d. GLAVNIC I ODGOVORNIC UREDNICA MIRJANA AČIMOVIC

REDAKCIJA: MARIO BEVČIC, BOLES BJELICA, VERAJA TAVAN, SARA JOVANOVIC, BILJANA KADJIC, DANIELA KANDUL OGROVŠKOVIC, KATJICA NE

GLAVNIC I UREDNIK
MARIAN BOJIC

TEHNIČKI UREDNIK
ZORAN BUSINELLO

FOTOGRAFIJA
EDUARD STREJNA
IGOR ZIROJEVIC
VLADIMIR VUKIČAN

TEHNIČKI LIST
RIJEKA, »TITUS«
LIJEKA

ADRESA I LEDALCIJE
(Privremena)
PULA, JOAKIMA BALIČICA 12
TEL: 22-967/052

PROJEKT SE NE VIKARUJ
ROŠENJE REKURZIVNOG KODIFIKATA ZA INFORMIRANJE SVA LIST JE VPISAN U REPUBLIKU IZDANJE GLASILA PET BLOK 4 BP-427-2/83.

ODGOVORNA PULČANA, PULČANA I PULČANA

KULTURNI

HARD-CORE

Danas u Jugoslaviji paralelno egzistiraju dvije specifične (pot)kulture. Jedna je birokratizirana, sizovska, sa arhaičnim prizvukom visokog elitizma, druga je vruća, narodnjačka, balkanoidna, prelivena saftom narodne muzike i orijaskog mentaliteta.

GENEZA PROMETEJSKE UMJETNOSTI

Gledati globalnu jugoslavensku kulturu u kriznim vremenima danas nije nimalo jednostavno, upravo zbog činjenice da socijalna polarizacija karakteristična za posljednjih desetak godina proizvodi raznovrsne posljedice i kulturne oblike. Očigledno je, mada ne i pravilo, da različiti heterogeni slojevi stanovništva i različite sredine grade vlastiti kulturni identitet modificiran sindikalnom današnjicom i pomaknutim sistemima vrijednosti.

Zvanična, »visoka« kultura danas predstavlja financijski segregirani i otuđeni geto lažnog elitizma, dovedena na takav nivo manje zbog klasičnih kulturnih sadržaja kojima se bavi, a više birokratizacijom kulturne politike usmjerenje u sizovsko vrzino kolo mamutske strukture sa ogromnim balastom tzv. »neproizvodnih subjekata«. Tako je ova kultura postala namučena i ocvala građanska dama koja igra na nekolicini festivalskih pozornica za izabrano društvo-počasni upolitičarani prvi red, frustrirane kritičare koji se dave u duhanu, alkoholu i vlastitim trzavicama i grupu skorojevića koji statiraju sa ambicijama da se jednog dana pojave u »Startovim« bulevarskim rubrikama, kao tzv. »medijski osviješćene ličnosti«. Sve u svemu, učesće širokih narodnih masa svodi se na veselo konzumiranje afera iz domaćih pozorišta, sprdačinu sa »eksesnim« knjigama i čitanje recepta u stilu »moj recept za ljepotu« naših poznatih kulturnih radnica. S druge strane cvjeta novokomponirana (možda bolje rečeno ne-komponirana) narodna kultura, ogrezla u narodnjačkim naricaljkama i sentimentima, posnom pasulju, sindikalnoj zimmici, štrajkačkom nadmudrivanju i rastezanju ličnog dohotka.

Novokomponirana kultura sa svojim muzičkim, modnim i filozofskim kompleksima iza sebe ima nekoliko različitih razvojnih faza. Počelo se, jasno, na cvjetnim poljima uz blejanje ovaca i tihi erotski zov čobanske frulice. Ruralne idile opjevane u pionirskim djelima Lepe Lukić i Mice Trofitaljke, kao i sličnih nosilaca novokomponirane narodnjačke spomenice dugo vremena bile su uzor bolje komunističke budućnosti radničke klase i rekreativni poticaj za nove radne pobjede. Naše balkanske pin-up djevojke polako su potiskivale angloameričke trule kapitalističke zavodnice, pa su kamionske kabine prešle na domaći erotski tapacirung. Sve je na kraju rezultiralo, zna se, Lepom Brenom, kao novom nacionalnom heroinom, poslije Kosovke djevojke i Milke Planinc, tako da se ne moramo čuditi ako se uskoro u varijanti jugoslovenskog narodnjačkog pop-arta pojave umoženi Fahretini portreti u tehnički sito-stampe po uzoru na Warholovu Marilyn Monroe.

Sadržajna transformacija narodnjaka kretala se dalje suvremenim tokovima medijske preobražaja, pa su se čobanice i poljodjelci obukli u turske kožnjake, kupili stanove u gradovima i okupirali ka(h)fiće, kao nove Partenone domaće narodnjačke potkulture. Tako je kafić preuzeo primat seoskim sijelima i veselicama i postao ustanova izuzetnog kulturnog značaja i medij općenarodne komunikacije u prisnom i oznojnom dodiru uspaljenih tijela koja se nižu uz milozvučne interpretacije Vesne Zmijanac i sličnih kamenjarki. Lavina kulturne promocije prometejske kulture krenula je dalje nezadrživo, okupirajući sve kulturne prostore, stadione, medije i ostale masovne ambijente.

Očigledno, sve je to bilo prirodno jednom potpunijem kontekstu društveno-socijalnih kretanja u domaćoj federaciji, sa dosta logičnim korijenima vlastite geneze i potonjih transformacija. Utoliko prije ne treba nas čuditi masovna preokupacija suvremene novokomponirane kulture; što više, ona ima veze sa psihologijom mase u konkretnim socijalnim, političkim, ekonomskim i ideološkim prilikama. Opće šarenilo estrade pojavnosti ove kulture ne treba zavarati. Ona može biti prezrena kao »neukusna«, ali to je stvar ukusa. Što se tiče njenog djelovanja, ono je legitimno, financijski fundirano i masovno djeiotvorno.

BALKANOGENIJSKA STVARNOST

Novi opijum za mase postali su zvuci hard-core harmonike i pijukajućih bubnjeva, turski kožnjaci, fluorescentne boje na odjeći i žuti pramenovi u kosi. Jeftini jeans okupirao je kafiće, a dizajn medijskih nastupa novokomponiranih pregalaca ne razlikuje se od rokera. Dovoljno je pogledati video-reklame narodnjaka i skužiti da je vizualizacija njihove pojave unaprijedena do makluevovskih razmjera i planetarnog imidža. Proučavanje poetike novokomponiranog talasa pokazalo bi, vjerojatno da je u njima sublimirana filozofija svakodnevnog življenja, od muško-ženskih emancipacijskih borbi i nadmudrivanja do nacionalnog patosa (»Selo moje lepše od Pariza«). Sve je, naravno, prelomljeno kroz prizmu neobrijanog domaćeg »čovjeka od mramora«, koji vozi neprekidni slalom među sokacima domaće političke stvarnosti, gdje miriše kiseli kupus, radnička menza i opća estradizacija svakidašnjice, morala i mentaliteta.

Međutim, između sizovske kulture i novokomponirane cirkusijanije nalazi se i tzv. »alternativna« umjetnost, ili potkultura. To su oni namrgodeni i načitani dečki obučeni u crno i ošišani kao robijaši, sa opsesijama o »novim medijskim projektima« i manipulacijama, sa raspetim Malcolmom McLarenom iznad krevetskog uzglavlja. Oni sanjaju lijepe curice na otvaranju svojih izložbi i jadikuju nad svojom sudbinom društveno nesvahaćenih genijalaca. Usiljena eklektika (napomena slovoslagaćima: eklektika, a ne električka) ovih mladašnih kreativaca u suštini je samo otisak globalne planetarne medijalizacije i nedosanjani san o elitnim sadržajima nove kulture. Stalni imperativ za kreiranjem »novog« daje rezultate često rogozobnom kontekstualizacijom kulturnih anahronizama, reprizama uspješnijih varijanti bjelosvjetskih gibanja i nesnalžljivom filozofijom domaćeg konglomerata urbane kulture, debelo posejčane novokomponiranom agresijom. Naši »alternativni« kulturnjaci daleko slabije koriste medije od narodnjaka. Oni se njima oduševljavaju poput »nesvrstanih« naroda raznim džinduvama kaptana Kuka ili kakvim gorilkom kada ugleda vlastiti lik u ogledalu. Omraženi narodnjaci ne razbijaju glavu prirodom medija. Njih zanima efekt manipulacije, koji se ogleda na njihovim žiro-računima i u vunenim čarapama, koje se doduše ne drže pod slamaricom, već ispod masivnog stilskog namještaja.

Jugoslavenske kulture su duboko raslojene, ali i sa mnogo dodirnih tačaka i letimičan pogled na njih pokazuje opće veselje u socijalno-društvenim odnosima unutar zajednice, nagrižene SIV(om) ekonomskom stvarnošću i nacionalno-kulturnim paranojama.

U jedno, ipak, vjerujem – neka nova varijanta filma »Odiseja 2001« biće filovana čobanskom frulicom i zvukom već pomenute hard-core harmonike.

Vladimir A. Milic

Foto: Igor Zirojević - 621

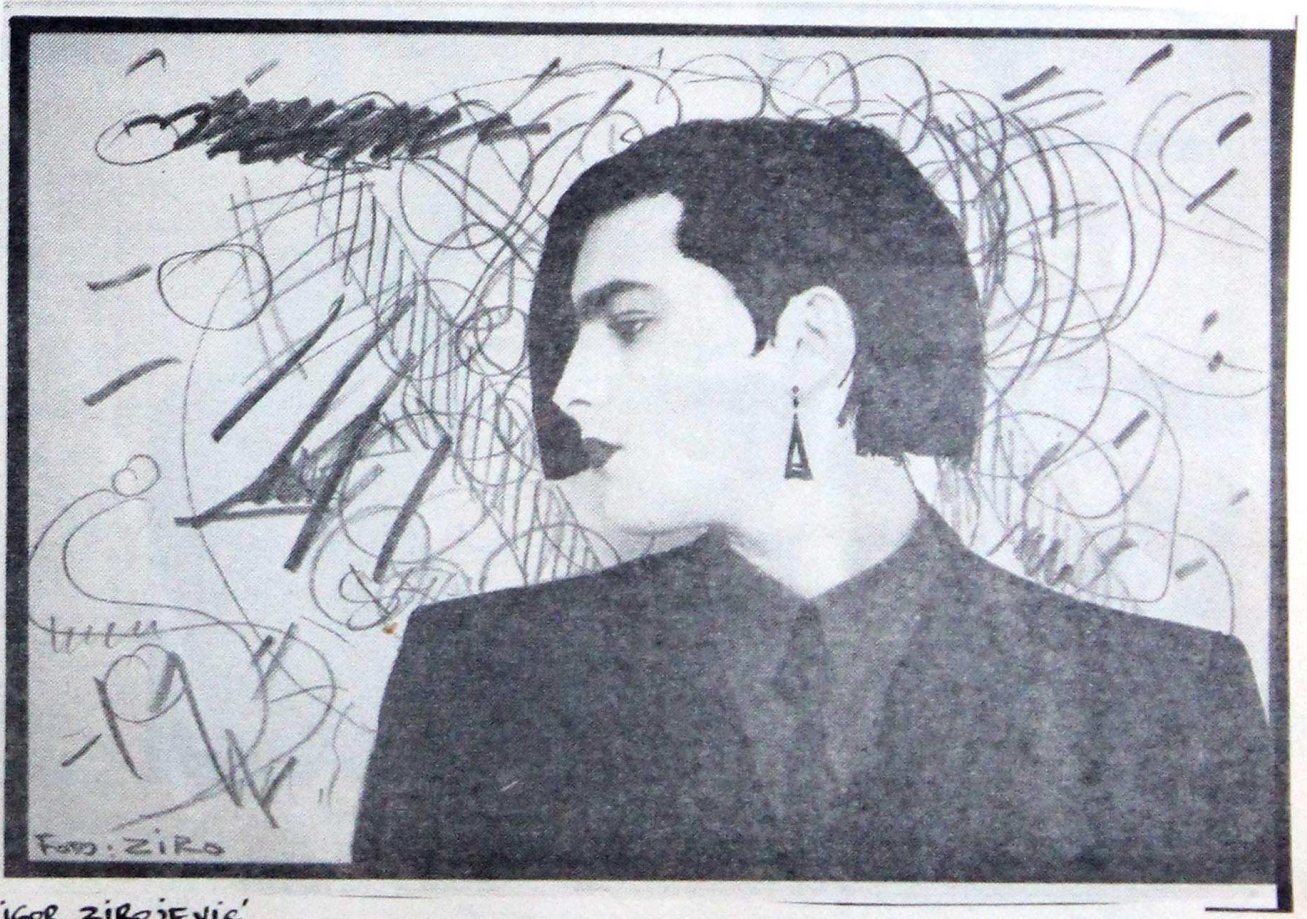
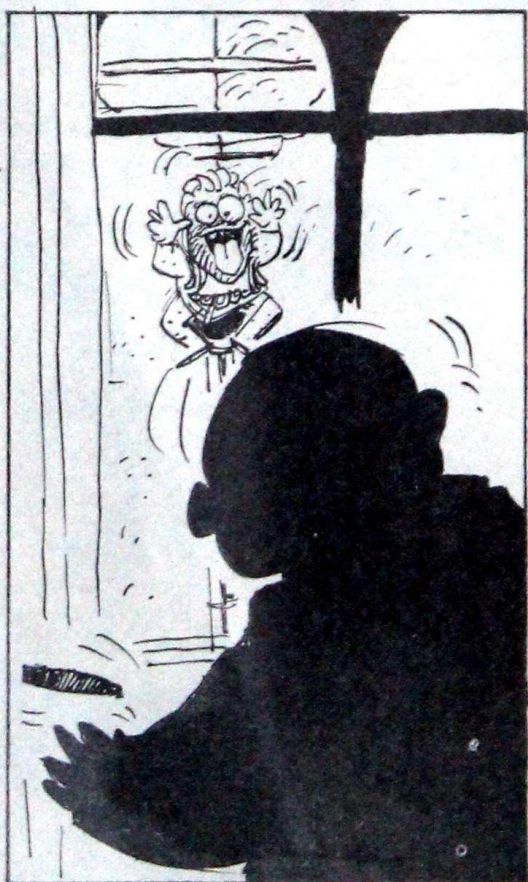
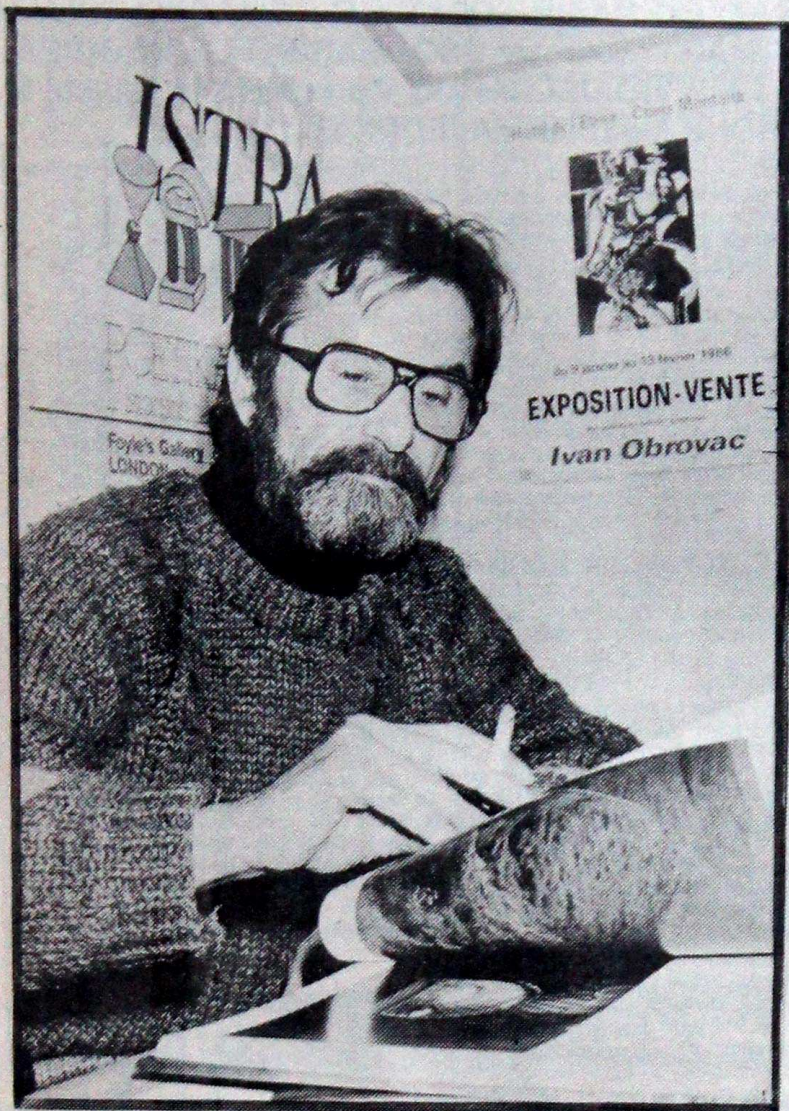

FOTO: IGOR ZIROJEVIĆ

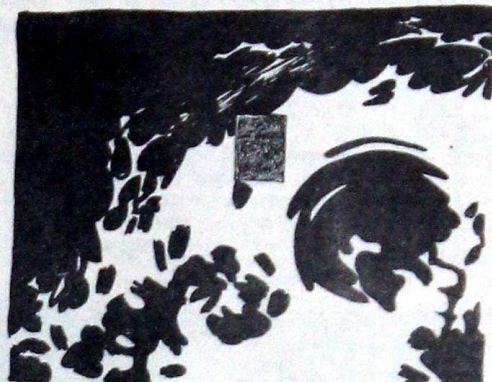

...JER AKO NISI ZALJUBLJEN U TO ŠTO RADIŠ, TALENAT JE BEZNAČAJAN

Foto: EDUARD STRENJA

... Rojnić i Parlov su pripadnici generacije koja se izdvojila po nečem posebnom, jednom afinitetu kojeg do tada nismo imali. Oni su izuzetni crtači, posebnog jednog stila, posebnog uvjerenja i posebne darovitosti. Trebalo im je samo omogućiti da tu darovitost iskažu i oprobaju. Ideja da za maturu rade crtani film, proizašla je iz svega toga. Kad netko u četvrtom razredu srednje škole, bez ikakvog iskustva, bez ikakve tradicije u ovom gradu, bez tehničkih pomagala, odlučuje uraditi tako nešto, znači da je ne samo ludo hrabar, već i da zna što hoće.

Pet: A koja je tema?

Parlov: To je bila jedna mala provokacija na Klarkovu »Odiseju u svemiru«.

Pet: Kako je grad to registrirao? Je li bilo nekih reakcija?

Rojnić: Rekli su: Evo nama mladih, darovitih crtača... Heh.

Pet: Da li bi se taj crtić moglo negdje javno prikazati?

Obrovac: Bili smo mi u Komitetu za društvene djelatnosti gdje je bio tajnik Radovan Juričić, bio je psiholog Zavoda za profesionalnu orijentaciju i još neki ljudi. Međutim, dalje od toga se nije ništa dogodilo. Znam da su pala neka obećanja u vezi s tim, ali ja kasnije došlo do reakcije... i tako...

Parlov: Stvarno se treba uzeti u obzir da smo prvi puta došli u dodir s filmom. I čak stoviše... nije dobro. Ima nekih stvari koje nisu dobro snimljene. U stvari, mi smo crtić radili za 24 sličice u sekundi, a oni su nam snimili na 18, tako da se u nekim trenucima vidi faza.

Obrovac: Zapravo... da vam otvoreno kažem, nisam vjerovao da će film biti završen. Jer, poznajem tu situaciju... Ali, meni je bilo bitno nešto drugo... Ta psihika priprema, pobuditi u njima želju i zanimanje, mogućnost da vide proizvodnju, da upoznaju čovjeka, da barataju terminologijom, da čuju u uho, uživo, mišljenje drugih, onih koji se bave i organizacijom i radom i tehnologijom filma. Dakle, nešto što će ih uvesti u taj svijet. Ali, oni su uspjeli. Jer, to je zapravo bilo iskušenje. Onaj tko je izdržao tako nešto znači da osim darovitosti ima još nešto: mogućnost da brine o sebi, da zna što hoće.

Sam film vrlo je značajan, jer je izvršio presudan utjecaj na njih, pa i na njihove kolege koji su počeli vjerovati u ono što im se nekoć govorilo - da treba raditi i na tom ustrajati.

Nije to usmjerenje bjezanje od drugih usmjerenja i učenja. Međutim, osnovni problem jest to što je to razred, a nije klasa. A u razredu, po zakonu, ne može biti manje od 15 učenika. I onda ste prisiljeni uzeti i netalemtiranog, a predavanja se moraju držati za najmanje sposobnog...

Pet: Pa se onda njima bavite, a nadareni se dosađuju...

Obrovac: Tako je... Pet: I da »ubiju vrijeme« rade crtani film?

Obrovac: To je u redu ako tako reagiraju. Bolje nego da zapadnu u apatiju.

Pet: Da li ste vi inicirali osnivanje tog usmjerenja u »B. Semeliću«?

Obrovac: Pa, na neki način... To nije, doduše, zavisilo od mene, ali ja sam bio na raspolaganju, smatrao sam da to mogu. Bilo je i drugih kandidata, ali neki su odustali prije rada, a neki kasnije. Ja nisam odustajao...

Pet: Da li je to vezano za Likovnu koloniju u Smoljancima?

Obrovac: Kolonija je starija. Pet: Mogli bi nam ispričati kako je započela Kolonija...?

Parlov: ... i kako je završila.

Obrovac: Kolonija je započela sasvim spontano, bez ikakvih pomisli da to bude nešto veliko... Shvatio sam da bi učenici mogli tamo, uz mene, raditi i učiti, u jednom neformalnom abijentu. Zašto baš u Smoljancima? Tamo imam staru kućicu i koristim je za odmor.

Tako je počelo. U profesionalniji posao preraslo je s osnivanjem likovnog usmjerenja u Puli. Dvije, tri godine financirao sam iz vlastitih sredstava rad Kolonije.

Pet: Kako se društvo uključilo u financiranje Kolonije?

Obrovac: Preko Omladinske zadruge, što je uredila Sonja Lovrečić, dok je bila referent za kulturu u Komitetu za društvene djelatnosti... ili tako nešto.

Pet: I onda ste vi to spojili s nastvom, organizirali javne mature. Te javne mature bile su jedna posebnost...?

Obrovac: Bio je to pokušaj da se afirmira usmjerenje. Ne bi trebala biti neka posebnost, to bi trebalo biti u svakom školstvu. Međutim, mi smo jedno društvo u razvoju, nemamo kulturu konzumacije informacija, pa se svaka inicijativa pretvara u nešto »izuzetno«, »posebno«...

Recimo, na primjer, u Gradskoj čitaonici postoji nekoliko zidnih dekoracija o kojima nikada nitko nije ništa napisao. Ja sam im zahvalan što su nam dozvolili tako nešto, ali nisu pozvali novinara da kažu tko je to radio i kako mogu djeca tog uzrasta uopće tako nešto napraviti.

Pet: Ima li u gradu još takvih mjesta?

Obrovac: Ima. Đački dom u zgradi škole »Tone Peruško«. Tamo se nalazi pet, šest ogromnih zidnih slika veličine čak tri metra. Zatim, Dom »Braće Ribar« - čitav kat i prizemlje, pa »Tekop«, sve oslikano, s reljefima. I tako dalje...

Pet: Takav način polaganja mature više ne postoji?

Obrovac: Imali smo javno polaganje mature u Izložbenom salonu u Opatijskoj, s izložbom. Učenici su javno obrazlagali svoje teme...

Pet: Ali danas, ima li danas toga još?

Obrovac: To sve zavisi od generacije, koliko vjeruju u teorijsku primjenu onoga što rade.

Pet: Da li je bilo ikakve podrške u školi, u gradu, da se takav rad razvija, da to bude što učestalije?

Obrovac: Nisam to primijetio. Ne znam, ne mogu si to objasniti... nisam o tome ni razmišljao. Da jesam, vjerojatno bih i patio i naljutio se. Ja jednostavno radim svoj posao i uopće se ne osvrćem. Jer, nema to smisla.

Ako nekoga umjetnost ne zanima ne može ga se ničim natjerati. To nije politička aktivnost gdje vi morate biti konstantno uporni u uvjeravanju ljudi, tako da to preraste u, skoro, religiozni obred. Kulturu, kao i društvo, treba izgrađivati sistematski. Znači, i dalje će biti takvih matura ukoliko bude zainteresiranih učenika, generacija...

Parlov: Recite nam nešto o razlozima raspadanja Kolonije?

Obrovac: Pa, mislim, razlozi su skoro svima jasni... i oni širi, društveni i privatni, moji, i generacija koje su sudjelovale. Sve se to poklopilo, pa još i ekonomska kriza... Bio sam zaokupljen uređivanjem ateljea. Zatim, došao sam u godinu kad me lovi panika da sam se previše drugima posvetio. Ne, nije mi zbog toga zao. Dapače, ne bi me ni bilo da nije tako, ali sada je vrijeme da i ja malo radim...

Pet: Taj vaš rad s drugima donio je velike rezultate. To se očituje kroz pravu navalu kvalitetnih slikara i grafičara.

Obrovac: Meni je vrlo drago to čuti. Ja vjerujem da više njih dijeli to mišljenje. Ti mladi ljudi koji sada stasaju, oni su ti koji će zadužiti ovu sredinu.

Pet: Da li sa svojim učenicima kontaktirate i nakon što završe školu?

Obrovac: Naravno, oni uvijek dolaze, raspituju se, razgovaramo o umjetnosti, životu, radu, egzistenciji... I ne samo to - zajedno smo osnovali Udruženje likovnih umjetnika Pule, koje bi danas - sutra moglo prerasti u Udruženje likovnih umjetnika Istre.

U razgovoru sudjelovali: Prof. Ivan Obrovac, Goran, Nadan, Mirjana, Olga i Mario

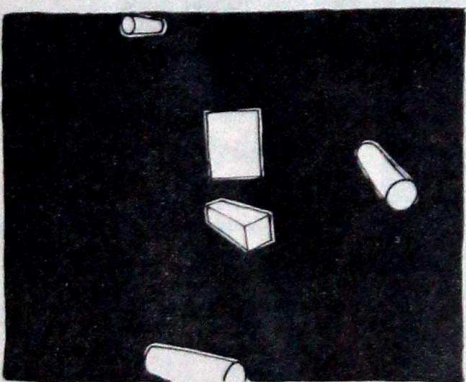
S profesorom Obrovcem razgovarali smo o Likovnoj koloniji u Smoljancima, o likovnom usmjerenju u CUO »B. Semelić«, o javnim maturama i o crtanom filmu. U razgovoru su sudjelovali i Nadan Rojnić i Goran Parlov. Oni su prije nekoliko godina za svoj maturalni rad napravili crtani film. S malim zakašnjenjem govorimo o tom značajnom događaju u našem malom gradu s Arenom, u kojoj se svake godine održava Festival jugoslavenskog igranog filma. Pa bi bilo za očekivati da se u njemu poklanja više pažnje i dapače, stimuliraju svi naponi u širenju filmske umjetnosti. Iz spomenutog usmjerenja dolazi sve više talentiranih mladih ljudi s odnjevovanim grafičkim stilom, koji u nemogućnosti da rade i afirmiraju se u svom gradu, odlaze drugdje.

U međuvremenu, Rojnić i Parlov su napredovali. Rojnić je grafički urednik »Petice« i razmišlja o odlasku u »Croatia-film«, a Parlov studira na Likovnoj akademiji u Zagrebu. Objavljuje stripove u raznim časopisima. Za neke je i nagrađen. Spomenuti »crtić« već su skoro zaboravili.

MINUTA I 13 SEKUNDI

Parlov: Sve je počelo kad je prof. Obrovac sasvim slučajno spomenuo: Ako netko od vas hoće raditi crtani film, mogli bi ga ubaciti... To se sjećam, te rečenice, još u trećem razredu. I, ne znam, onda se počela ta ideja razvijati.

Obrovac: - Zašto sam ja tako nešto mogao reći? Zašto sam prije Akademije završio školu za primijenjenu umjetnost. Iz te škole su regrutirani

ljudi koji su se školovali dalje kao kamermani, crtači, umjetnički fotografi, dizajneri tekstila, graveri u plemenitim metalima... itd. Iz te škole ponio sam neka osnovna znanja o radu na crtanom filmu.

Parlov: - Onda smo otišli u Zagreb na nekakav izlet u Zagreb-film. Tamo smo upoznali neke ljude koji su rekli da bi nam mogli pomoći.

Rojnić: Onda smo im pokupili papire.

Parlov: Da, heh.

Rojnić: Brdo papira.

Parlov: Da, heh.

Pet: - Knjigu od Dovnikovića?

Parlov: Da, heh.

Parlov: - I kad smo se vratili u Zagreb s napravljenim materijalom, oni nisu vjerovali. Uopće nisu vjerovali da ćemo to stvarno napraviti. Međutim, iskrsnulo je brdo problema. Mi smo u tih mjesec dana šest puta putovali na relaciji Pula - Zagreb, pa još i do Vinkovaca (tamo je materijal snimljen).

Rojnić: Da, silno smo se izmarali. Dehidrirao sam zbog toga. U stvari, ispostavilo se da nam je Pavić, kojeg smo upoznali u Zagreb-filmu obećao više nego što je stvarno mogao učiniti. Pa smo na kraju film snimali u Vinkovcima, gdje smo našli jednu super 8 kameru. Trebao je biti sniman kao pravi crtani, uz muziku i sve, ali zbog tehničkih neuvjeta - nije.

Pet: Koliko traje taj crtić?

Parlov: Minutu i 13 sekundi.

Pet: Koliko treba crteža za to?

Parlov: Dvadeset četiri crteža u sekundi, mislim 24 snimka. Ali koristi se Diznjeva tehnika snimanja, pa je to onda smanjeno na pola. Svaki kadar se snima dva puta i onda to uštedi malo vremena i truda.

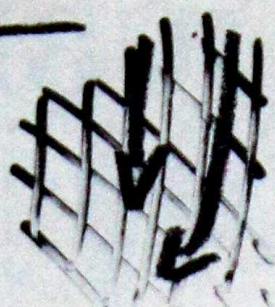

PUŽEVI

PRIPREMA PUŽEVA

SOL 70g
OCAT 2 DL

LOVOROV LIST 3 kom.

Sakupljene puževe ostaviti 36 dana u zatvorenom sanduku na granju. Tada se oni pročiste. Puževe oprati u „nekoliko voda“ i staviti kuhati u vreću slane vode s listom lovora. Kuhaju se dva sata ocijediti ih i viličicom ili vilicom noža izvaditi meso, a iznutrice odstraniti. Meso dobro isušiti u soli, a zatim u octu. Isprati ih u nekoliko voda i ostaviti da se ocijede.

SUNČANA NEDJELJA VODI NAS U GALIŽANU, SELO NADOMAK PULE POZNATO PO NAJUKUSNIJEM KRUHU, MASLINOVOM ULJU IZ PRAVE STARE ULJARE, BUDUĆEM SEOSKOM TURIZMU, PUŽEVIMA, BAROKNOJ CRKVI... ONO ŠTO SMO HTJELI DOZNATI OD NAŠIH SRDAČNIH DOMAĆINA (ULIANA ĐURIĆ – tajnica MZ, DORIS MEJAK – sekretar SSO, MARINO LEONARDENI – predsjednik zajednice Talijana i FULVIO DELCARDO – predsjednik savjeta MZ) TO SU ŽIVOT I AKTIVNOSTI JEDNE MJESNE ZAJEDNICE.

DO NEDAVNO U GALIŽANI NIJE BILo NI JEDNOG FAKULTETSKI OBRAZOVANOG ČOVJEKA. GENERACIJE SE MIJENJAJU I TENUTNO SE ŠKOLUJE NA RAZNIM FAKULTETIMA 5 NAŠIH STUDENATA.

KAKO SE OMLADINA UKLJUČUJE U AKTIVNOSTI NASELJA I ŠTO IM SAMO NASELJE PRUŽA? Omladina ima veliku podršku Mjesne zajednice, date su im prostorije za korištenje, pokušavamo organizirati nekakav kulturni život, ali to ide malo teže. Pokušavaju se organizirati i neke aktivnosti da djeca mogu nekako ispuniti slobodno vrijeme, ali postoji problem kadra, osoba koje bi te aktivnosti vodile.

JESTE LI SE IKADA OBRATILI OK SSO PULE ZA POMOĆ? OMLADINA SIGURNO MOŽE POMOĆI U ORGANIZACIJI NEKIH TEČAJEVA, npr. ESPE-RANTO KLUBA, MUZIČKE OMLADINE, IZVIDAČA...

Nismo, ali smo uspjeli organizirati Tae kwon do sekciju, razmišljamo o formiranju ženskog rukometnog kluba, postoji mogućnost da se organiziraju disko večeri, postoji folklorna sekcija Zajednice Talijana, nogometni klub.

DA LI SE I KOD VAS OSJEĆA SVE VEĆA NE-ZAINTERESIRANOST MLA-DIH ZA BILO KAKVE AKTIVNOSTI?

Svakako, današnja omladina nema ni-kakvih ambicija, čekaju da im netko po-nudi gotove programe. Nije to ona om-ladina od prije deset godina. Evo na pri-mjer dobili smo prostor ispod MZ koji je prije bio skladište. Uspjeli smo to očistiti, pokušali smo urediti, ali su mladi izgubili interes i sad to stoji prazno već šest mjeseci, a novca nema da se nešto kupi. Htjeli smo napraviti omladinski klub, ali sav novac koji smo dobili od MZ i od Zajednice Talijana je propao zbog inflacije.

U GALIŽANI JE BILo ODRŽAN JE-DAN SKUP KOJI JE ORGANIZIRALA ZAJEDNICA TALIJANA, DOŠLI SU LJUDI IZ UNIJE, IZ KOPRA... RE-CITE O ČEMU SE RADI.

Radi se o problematiki etničke grupe. Broj Talijana svake godine opada. 1954. godine bilo nas je 80000, 1961. godine 33000, deset godina kasnije 23000, 1981. godine 15000 i nakon još dva popisa nećemo postojati. Došlo je do peticije u Koprnu jer nas vlast ne podržava. Pitamo se kako spriječiti pad broja stanovništva.

KOJI JE RAZLOG TAKO NAGLOG OPADANJA TALIJANSKOG STANOV-NIŠTVA?

Asimilacija je razlog nestanka Talija-na. Mi u Galižani imamo dvojezičnost, ali kad dodemo u Pulu, toga nema, mi smo inferiorni. Mnogi stariji ljudi uopće ne znaju pričati hrvatskim jezikom, odu kod doktora i ne mogu se sporazumjeti. Mi griješimo pri govoru i zbog toga nam se rugaju. Roditelji šalju djecu direktno u hrvatske škole da im se ne bi takve ružne stvari događale.

BRANJAVI PUŽEVI
PUŽEVA 2000g
ULJE 2DL
BRAŠNO 50g
SOL 4g
Očišćenje kuhane i oprane puževe posoliti i usušiti u vreću priti na ulju dok posuše. Ocijediti od masnoće i posoliti.

MZ Galižana formirana je 25. prosinca 1967. godine, pa nije ni čudo što Galižanci na taj dan ne žele slaviti osnutak svoje MZ. Slave ga Galižanske noći, ljeti.

Bilo je to naselje s mnogo problema. Najprije su tu živjeli seljaci, zatim obični radnici Uljanika, i oni sami nisu imali nikakve planove razvoja, niti su znali što bi htjeli. Zbog toga se s uređenjem nase-lja započelo kasno, tek 1974. godine kada je rješen vodovodna mreža, zatim elektrifikacija, proširenje groblja, urbanizacija naselja, telefonska mreža, asfalti-ranje ceste Vodnjan-Galižane, izgradnja ambulante, adaptacija školske zgrade...

DA LI RAZVOJ GALIŽANE NASTAV-LJA OVIM TEMPOM? ILI ĆE SE ZA-LET ZAUSTAVITI ZBOG TRENUTNE SITUACIJE I EKONOMSKE KRIZE?

O planovima za ovu godinu konkretno nismo još raspravljali. Ono što nam je poznato jeste da smo dobili sredstva od USIZ-a za energetiku kojim ćemo riješiti električnu mrežu i javnu rasvjetu. Sma-tramo da je za Galižanu najvažnije rješa-vanje problema starih zgrada koje propadaju i ako se taj problem počme ozbiljno rješavati to će izazvati impuls života naselja. U općini nam je obećano da će se iz godine u godinu rješavati pitanje starih naselja, pa će nakon Vod-njana i Galižana doći na red.

MISLITE NA ONE ZGRADE KOJE SPADAJU U VLASNIŠTVO OPĆINE, A NE NA OPTANSKE?

Optanska lista je gotova, međutim mi je nismo dobili, iako smo tražili, nije bitno. Općina točno zna što će ostati u društvenom vlasništvu, a što će se dati Talijanima, jer sporazum između Beo-grada i Rima je gotov. Ono što je općin-sko mi ćemo prodati, jer su zgrade u groznom stanju, međutim, postoji boja-zan tko će biti kupci zgrade, građani općine Pula, ili turisti vikendaši koji nase-lju ne znače ništa.

DA LI VI VIDITE NAČIN NA KOJI BI SE GALIŽANA USPJELA REVITALIZI-RATI?

Jedino rješenje vidimo u programu male privrede. Budući su gradske MZ odbile prihvatiti programe male privrede, preko našeg delegata u Skupštini vijeća MZ tražili smo promjenu namjene dije-la Merkantove farme junadi i to je ovih dana prihvaćeno. RO Odjeća prva će početi djelovati i već su doneseni neki strojevi, čeka se samo građevinska do-zvola da se otpočne s radovima. Pro-store su tražili i neki privatnici... Zapo-šljavanjem ljudi u Galižani, nadamo se da će se među njima naći i onih koji će tu htjeti živjeti i to je način da se mjesto započne revitalizirati. Po urbanističkom planu trenutno imamo slobodnog pro-stora za desetak stanova, ne računajući ono što smo dali stambenoj zadruzi Ulja-nika i Vodnjanke.

LJUDI ZAPOSLENI U MALOJ PRI-VREDI ŽELJET ĆE STANOVATI U SA-MOM CENTRU NASELJA. UKOLIKO NE POSTOJI PLAN ZAVODA ZA PRO-STORNO PLANIRANJE POSTOJI OPASNOST DA SE DEVASTIRA PRO-STORNI IDENTITET GALIŽANE!

Točno, ali zato je savjet MZ 14. siječ-nja 1988. godine donio odluku da potraži pomoć od urbanista grada, te da se organizira mali simpozij u Galižani da bi se vidjelo kako će se revitalizirati jezgra starog grada.

U ODNOSU NA MZ VAN GRADA KOJE NISU DIREKTNO UZ MORE, GALIŽANA IMA JAK RAZVOJ!

Mi smo po položaju zabiti, blizu smo glavne saobraćajnice, a opet smo sa strane, trudimo se da ostvarimo ono što će pomoći našoj Galižani i ljudima koji u njoj žive.

HOĆE LI GALIŽANA DOBITI IZLAZ NA MORE?

Cesta Galižana – Veli Vrh prva je u planu ove godine i asfaltirat će se, mada Galižani nije bitna, osim zbog male pri-vrede. Ona bi bila značajna kada bi postojala zaobilaznica oko Galižane, jer veći promet u samoj Galižani znači opa-snost za naše dotrajale zgrade. Mi smo više forsirali cestu za Fažanu, cestu prema moru, ona je primljena kao cesta četvrtog reda i sad je na prioritarnoj listi SIZ-a za lokalne ceste ali tek na dese-tom mjestu. Kada se ta cesta bude asfaltirala imat ćemo mogućnost razvitka seoskog turizma, od mora nas dijeli svega četiri kilometra. Već imamo neke ponude Slovenaca, imamo i nesretnu Merkantovu konobu koja je ovo ljeto bila zatvorena, ali obećano je da će ove godine funkcionirati. Priča se da to Mer-kant više neće otvarati, već će dati nekoj drugoj RO, nama to nije bitno, važno je da radi.

Slovinci su dali ponudu izgradnje po-druma i autentične istarske konobe s točionicom vina i mislimo da će se to i realizirati, pogotovo sada kad imamo Turističko društvo počelo se nešto kon-kretno raditi. Turisti već polako dolaze (Talijani, Austrijanci, Nijemci...)

POSTOJI LI JOŠ KOJA VARIJANTA TURISTIČKOG RAZVOJA?

Ne smijemo razmišljati o mnogo po-slova odjednom, jer nećemo tako ni ova dva okončati.

KAKAV JE INTERES OPĆINE PULA, HOĆE LI ONA POMOĆI U FINANCIRA-NJU?

Borbe s Općinom je bilo, ali mi ćemo natjerati Općinu da učini ono što mi hoćemo, ona nema neke čiste planove.

Ilustracija: GORAN PARLOV

POSTOJI LI IZGLEDA DA TE ZGRADE POSTANU VLASNIŠTVO ONIH LJUDI KOJI SU IH SAČUVALI OD PROPADANJA?

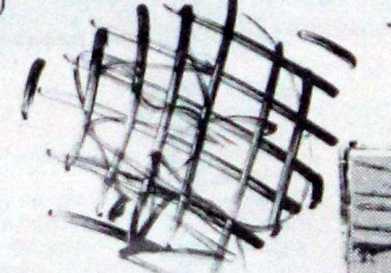
Ne, jer se prodaja zgrada vrši javnom licitacijom.

Vrlo ih je malo. Ali nas zabrinjavaju one zgrade koje su rashodovane, o kojima se nitko ne brine i koje će se ako se nešto ne učini srušiti i onda će Galižana izgubiti svoj identitet. Ako proširimo mogućnost građenja novih objekata oko samog mjesta to više, neće biti Galižana, mjesto sa uskim ulicama.

OČIŠĆENI I WHANIM PUŽEVIMA
DODATI LUK IZREZAN NA KRŠKE,
WHANA JAJA IZREZANA NA
KOCIĆE, ZAČINITI ULJEM,
OCTOM, SOLI, PAPIROM, DODATI
SITNO ISJEČKAN PERŠIN,
PROMJEKATI I POSLUŽITI.

SALATA OD PUŽEVA

- PUŽEVA 2000 g
- JAJA 2 kom
- ULJE 0,60 DL
- LUK 150 g
- PERŠINOV LIST 15 g
- LOVOROV LIST 2 kom
- VINSKI OCAT 2,5 DL
- SOL 80 g
- PAPAR 5 g

PUŽEVI U ŠUGU

- PUŽEVA 2000 g
- ULJE 15 DL
- LUK 150 g
- ČEŠNJAK 20 g
- RAJČICA PIRE 25 g
- CELEROV LIST 25 g
- BRAŠNO 15 g
- VINO 1 DL
- SOL 10 g
- PAPAR 1 g

Na ulju malo popržiti sitno isjeckan luk, dodati isjeckan češnjak, brašno, roštica i isjeckan list celera. Pomiješati, dodati očišćene i kuhane puževe malo poprijeti. Posoliti, poprijeti i zaliti vinom. Uvarenjeno mijesati i kolijerom vaditi, prijeti još oko 40 minuta.

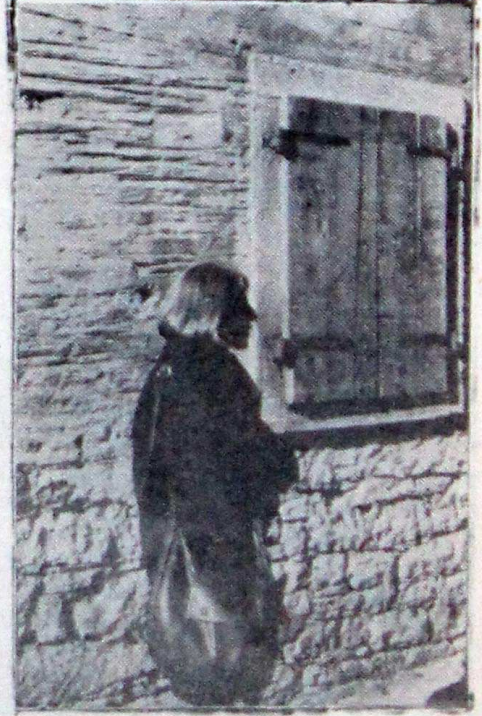
POSLUŽUJE SE UZ PALENTU!!!

U Koprnu su otišli svi predstavnici Zajednice Talijana Istre i zaključili da je poželjno da se u svim Zajednicama Talijana održi takav skup i da se objasni etnički problem Talijana u Istri. Našem je skupu prisustvovala prof. Nelida Milani-Kruljac koja je bolje upoznata s problematikom, Claudio Deghenghi, drug Bucalo, Boljun, Juričić... Drug Boljun se složilo da problema ima, ali kaže da ih nije lako riješiti jer u Puli ima 25 nacionalnosti. On nas ne razlikuje od ostalih nacionalnosti, iako smo mi oduvijek o-dje.

IMATE LI IDEJU KAKO BI SE PRO-BLEM MOGAO RIJEŠITI?

Uvođenjem dvojezičnosti u Puli. Na naše zahtjeve općinari nisu uopće reagirali jer nikad nisu ni čuli za te probleme. Zaključci skupa izneseni su na svim nivoima u Puli. Mi želimo da se djeci u školi objasni tko su Talijani na našem području, da im se razjasni da mi nismo fašisti, jer nas mnogi tako tumače, nego da smo mi i naši roditelji ovdje rođeni i da je ovo naša zemlja. Želimo da o nama pišu mediji i da većina bude informirana o našim problemima, historija-tu...

RAZGOVARALI:
LEANA GODIGNA
MARIO BENCIC
MIRJANA ACIMOVIC

KULTURATI

KLUB STUDENATA ISTRE

PET - broj 3 - STRANA

Petkom ili subotom prolazeći licom oko broja 13, preko puta Uspinjače, Zagrepčani mogu čuti glasnu muziku koja dopire s prvog kata zgrade sagrađene 1926. godine. Mnogi od njih znaju, a mnogi ne znaju, da su tu prostorije »Kluba Istrana« ili, službeno - Klub studenata Istre »Mate Balota«, koji nastavlja tradicije predratnog zagrebačkog društva istarskih i primorskih emigranata. Tada su, naime, ovi dijelovi naše zemlje bili teritorijom talijanske kraljevine, a slavenski su intelektualci odlazili na slavenska sveučilišta - u Zagreb, Ljubljana...

Opravdano je postaviti pitanje - koliko uspješno se održavaju tradicije tog predratnog društva? Deklarativno, statutarno, sadašnji KSI »Mate Balota« to čini, uz to je i društvena organizacija studenata zagrebačkog Sveučilišta iz Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara, kolektivni član SSO, oblik djelovanja SSOH Zajednice općina Rijeka... Lijepo. KSI služi da organizira kulturno-zabavni život svojih članova, njihove dopunske znanstveno-obrazovne i informativne aktivnosti, te da održava veze članova za zavičajem. Tako je to na papiru, a na »licu mjesta«?

Prvo što se zamjećuje po ulasku u klupske prostorije je njihova poprilična »ofucanost«. To je posljedica toga što one nisu podavale temeljito uređivane, a posljednja, kakva - takva adaptacija provedena je osamdesete godine. Trenutno je u toku akcija kojoj se priprema temeljita adaptacija prostorija ovog Kluba u kojoj će biti pribavljeni svi zakonski potrebni papiri, izrađeni kvalitetni projekti (sudjeluje URBIS 72 sa svojom zagrebačkom poslovnicom), prikupljena sredstva... Kako kod nas idu slične adaptacije, moglo bi se dogoditi da i ova potraje koju godinu, ali u Klubu su optimisti i spremaju ljudi plan kojim namjeravaju stići do uspjeha. Računaju na bivše članove Kluba u radnim organizacijama, na pomoć iz općina...

AKTIVNOSTI KLUBA

Obrati li čovjek pažnju na oglasne ploče iznad glava dežurnih koji sjede u predsoblju Kluba, može ponešto doznati o aktivnostima Kluba. Tu je tjedni program kojim dominiraju video-projeckije otkad je, krajem prošle godine, nabavljen video. Tu li tamo poneki koncert ili predstava... terminli sastanaka sekcija: dramske, informatičke, plesne, šahovske, stolno-teniske i rekreacijske... zaključci Predsjedništva koje se održava svakog ponedjeljka. Neki članovi, osobito oni stariji, žale se da otkad je u Klubu video čovjek više nikoga ne može upoznati - svi dođu i bulje u televizor. A sekcije nisu baš masovne, a neke i ne rade. No i tu postoje dobri planovi, za čije ostvarenje čekaju završetak formalnosti oko zapošljavanja tajnika, koji će onda biti zadužen da organizira mnogo više aktivnosti. Trenutno, Klub oskudjeva aktivistima, što je i razumljivo jer su studentske obaveze velike i ubijaju volju i energiju za dodatne aktivnosti, pogotovo kada se radi o organiziranju bogatog programa za oko 400 stalnih članova i barem dvostruko više čestih posjetilaca Kluba. U planu su tribine svih vrsta, informiranje članova o mogućnostima stipendiranja i zapošljavanja u matičnim općinama, kompjuterska evidencija članova i studenata, informiranje maturanata o mogućnostima studiranja u Zagrebu, suradnja s radnim organizacijama, međunarodna studentska razmjena...

IMIDŽ KLUBA

Velikom broju bivših zagrebačkih studenata, koji sada rade - kako se to uvijek govorilo - »doma« ili širom Jugoslavije, Klub Istrana poznat je kao otvoreno mjesto, ugodne i zabavne atmosfere, s puno zanimljivih ljudi koje je moguće susresti i dosta zanimljivih programa. Svi se slažu da je u posljednjih nekoliko godina takav imidž Kluba narušen: što zbog odlaska starijih generacija koje su nosile aktivnosti, što zbog opće društvene besparice i dotrajal-

nog prostora, a što zbog promjene u mentalitetu sadašnjih studenata odraslih u vrijeme krize koji imaju mnogo manje sluha i želje za bavljenjem izvanstudijskim dobrovoljnim aktivnostima. Upravo novim generacijama studenata namijenjen je novi program Kluba koji planira udaljavanje od atmosfere kafica i uvodi bavljenje bitnijim problemima studenata: njihovom osobnom budućnošću i informiranjem o razvoju društva i privrede u matičnim općinama.

Klub bi, zapravo, trebao postati predstavništvo radnih organizacija i zajednica obrazovanja iz regije kojima bi trebao poslužiti prvenstveno da održe stalnu i sve potpuniju vezu sa studentima, te da po okončanju njihovog studija ili već u toku studija ponude mladom stručnjaku dovoljno da se zaželi vratiti u rodno mjesto ili regiju i tamo raditi.

S takvim ciljem je i pokrenuta akcija potpisivanja sporazuma o financiranju klubova studenata (osim u Zagrebu, postoje u Ljubljani i Mariboru) u svim općinama Istre, a prvi je SAS potpisan u Puli. Sudionici financiranja su prvenstveno Zajednice usmjerenog obrazovanja, općinske konferencije SSO, odnosno općinski budžeti, te omladinske zadruge.

A što se tiče predratne i poslijeratne tradicije Kluba, o njoj se u Klubu zapravo vrlo malo zna, osim nekih općih činjenica. Zato iz Kluba ovim putem pozivaju sve bivše članove i aktiviste iz bilo kojeg perioda rada Kluba da se jave usmeno ili pismeno u Klub i kažu sve što o povijesti Kluba znaju.

Ipak, nezaobilazna je istina da je Klub jedna od institucija istarskih studenata u Zagrebu. Sve njegove mogućnosti nisu iskoristene, a to bi bilo u interesu i studenata i privrede regije. Da se na tome radi - dobro je. Da se računa na pomoć svake istarske općine - zna se.

Nenad Maljković

ŠTO NAM DONOSI PULSKI MJESEC MLADIH - SVIBANJ ILITI MAJ?

Festival dramskih i recitatorskih grupa građevinskih školskih centara Jugoslavije?!

Nikad čuli za nj!

Pa ipak! Već je 12 generacija učenika - budućih građevinara pokazivalo na pozornicama Beograda, Splita, Maribora, Rijeke, Celja, Krusevca, Zagreba, Niša, Čakovca, Skoplja, Osijeka svoje sklonosti prema umjetničkoj rijeci. A inicijativa je potekla iz Tuzle 1976. godine, gdje je izrađena statua Husinski rudar koja se dodjeljuje organizatoru idućeg festivala. Prošle su godine u Osijeku Statuu preuzeli recitatori CUO ITK »V. Božac« iz Pule pa će od 13. do 15. 5. biti domaćini. »Rijeću i igrom gradimo najljepšu zgradu prijateljstva« - geslo je koje će u Pulu dovesti oko 200 učenika iz svih krajeva Jugoslavije. U sklopi će biti otvorena izložba likovnih radova i stručnih nacrti, maketa i slično. U dvorani Doma JNA 14. 5. održat će se natjecanje recitatora i dramskih grupa pod budnim okom stručnog žirija i »konkurenata« iz drugih centara, ali i zainteresiranih gledalaca iz Pule. Sutradan razgledavanje pulskih znamenitosti, odlazak na Otočje Brioni... a onda rastanak i doviđenja u nekom drugom gradu dogodine.

M.D.

Foto: ZIRO

Eto, što su rekli dječaci i djevojčice o svojoj maloj MZ

MOJA MJESNA ZAJEDNICA IMA PUNO PARA

Nevezano za tekst, iz razgovora sa drugom Spasojevićem, upravnikom omladinskog doma »Uljanik«, do ljeta se u »Uljaniku« neće održavati nikakvi koncerti zbog neadekvatnog prostora. Isto važi i za pulske bendove, dakle opet nam ostaju Zagreb, Rijeka i ostali gradovi kao što je bilo i do sada.

Petak, 19. 02. 1988. u 19 sati upao sam u prostoriju omladinskog aktiva MZ Arena, gdje sam zatekao oko desetak omladinaca i omladinki u veoma živoj raspravi. Glavni sugovornici su bili Zulijani Korado - VD sekretar i Došen Zdenko - aktivist, dok su se ostali povremeno uključivali u razgovor.

PET: Omladinski aktiv MZ Arena slovi kao najaktivniji omladinski aktiv svih MZ u Puli. Da li možeš reći u čemu se sastoji ta aktivnost?

KORADO: Nas aktiv sastoji se od nekih 400 članova, međutim nema baš nekog velikog interesa za rad, tako da smo nas desetak koje ovdje vidiš uglavnom većina aktivnih članova. Nakon Nove godine pokušavamo napraviti nekakav program rada, međutim, javili su se problemi organizacije, stari sekretar je otišao, ja sam pokušao nešto, tako da je program rada napravljen na brzinu za nekih par mjeseci do ljeta koji bi se sastojao u pracenju nekih proslava, organiziranje koncerata što je bila praksa i do sada, posjete nekim Ro, Mars na Učku.

PET: Nedavno u razgovoru novi tajnik MZ napomenuo mi je da se aktivnost omladine svodi na sjedenje i igranje karata, tj. da ne postoji nikakav program rada.

KORADO: Program rada je svjež, donesen je na prošlom sastanku, tako da oni topece ne znaju što se dešava.

PET: Poznato je da se u sali MZ Arene održavaju rock koncerti. Što se dalje misli raditi na tom planu i da li postoji tendencija da se vrata MZ Arene otvore omladini Pule kako bi se na tom području prezentirali određeni oblici kreativnosti?

KORADO: To je isto jedan dio plana, želja da se omladina sakupi, a s druge strane sam financijski efekat, jer program rada pokušavamo sami financirati.

PET: Kad smo već kod financija poznato je da se sala za održavanje koncerata iznajmljuje bendovima, na predzadnjem koncertu koji je bio održan 03. 01. najamnina je iznosila 15000 d., na zadnjem koncertu ta cifra je iznosila 100000 d. Koji je razlog poskupljenju od nekih 660 posto?

KORADO: (smijeh) Nije inflacija. Zadnji koncert je bio koncert indijske duhovne muzike i aktiv uopće nije bio upućen u to, to su MZ i tajnik organizirali, mi nismo imali nikakve koristi od toga.

Petica 39-40 mara

PET: Neki dan dok sam razgovarao sa tajnikom, on se ogradio od tih 100000 d., kaže da on nije bio upoznat sa tim novcem, da je netko sa sanki nekoga odrao. Tko je odredio tu cijenu, jer ipak je to abnormalan porast.

KORADO: Mi nismo imali pojma o tom koncertu, nismo uopće vidjeli taj novac, vjerovalno je tajnik ili netko od njegovih službenika odredio cijenu. Mi smo odlučili da se cijena najamnina poveća i ona bi iznosila između 30000 i 50000 d.

LJILJANA (aktivist): Ja sam čula priču da su troškovi struje za vrijeme održavanja koncerta veoma veliki i da se sa sadašnjom najamninom ne može pokriti ni polovina troškova, ali mislim da je 100000 d. previše i da je nepravilno od bendova tražiti taj novac.

PET: Problemi?

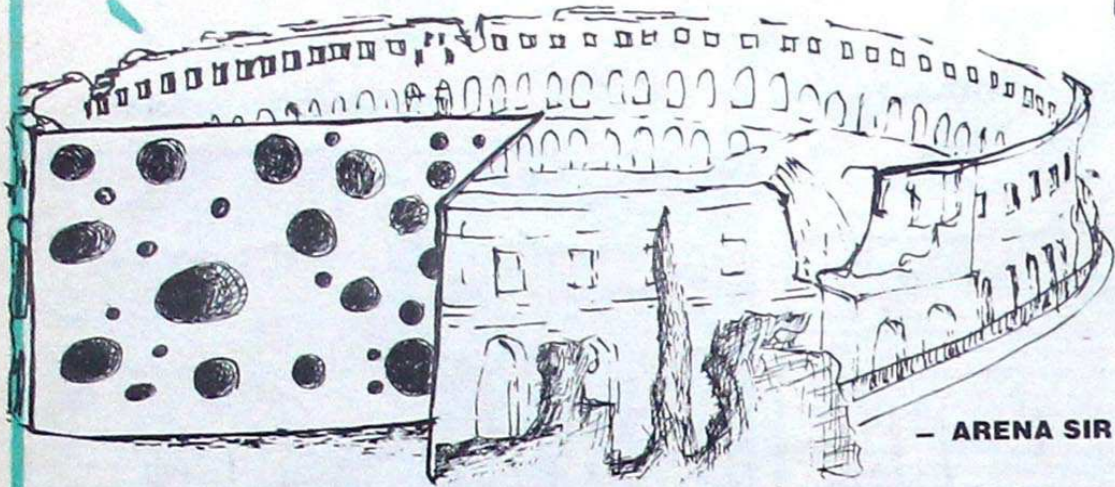
ZDENKO: Postoji veliki jaz između sekretarijata i aktivista. Sekretar preuzima na sebe gomilu poslova i onda kad se desi da nema vremena javljaju se ljudi koji u pravilu ne dolaze (aktiv se sastoji od 400 čl. op.a.) i dižu galamu šta? tko? kako netko može biti izabran na neko mjesto, a da o tome članstvo nije obavješteno. Kako će i biti obavješteno kada oni sami potvrđuju riječi tajnika, nikad se ne pojavljuju, a kada se pojave igraju karte i iza sebe ostave citav rušavaj. Pogledaj organizaciju koncerta. Sekretar sam ide u SUP po dozvolu, ugovara sa tajnikom salu, nas desetak što ovdje vidiš teramo ova starca što dolje u sali sjede, piju i igraju karte, poslije koncerta čistimo salu, uglavnom nama se podjeli samo čisto manualni rad. Dobro, treba raditi, ali da taj rad trebaju svi osjetiti, a ne samo mi koji smo sada ovdje.

PET: DA se opet malo vratimo, da li postoje mogućnosti da se ovdje kontinuirano održavaju sadržaji koje bi kreirala sama omladina?

ZDENKO: Mi smo dobili od jedne prvobornice koja prima ratnu penziju na poklon 150000 d., od same Konferencije uspjeli smo nekako uskratiti i drugih 150000 d. tako da smo uspjeli skupiti početnih 300000 d. za kupovinu djelova opreme jer smo htjeli organizirati disco večer koja bi se održavala utorkom od 19.30 do 23.30 h ali koci nas to što ta žena traži račun gdje je taj novac uložena. Trgovine su za nas skupe, oprema se može kupiti iz druge ruke, što čini ne možemo provoditi bez računa. Dakle financijski problem, što se nas tiče prostor nije problem.

D.B.

— ARENA SIR

Započeli smo priču o revitalizaciji i restauraciji Arene i pozvali zainteresirane da se izjasne o onome što je do sada učinjeno. I dalje ćemo poticati i objavljivati mišljenja o tom problemu pa stoga još jednom pozivamo sve neka se uključe u ovu raspravu. Naše stranice su otvorene za svako konstruktivno razmišljanje, kritiku, savjet. U ovom broju nudimo nešto od naših razmišljanja i prijedloga za oživljavanje Arene, njeno veće uključivanje u kulturni život grada.

ILUSTRACIJE: MARIO BENČIĆ

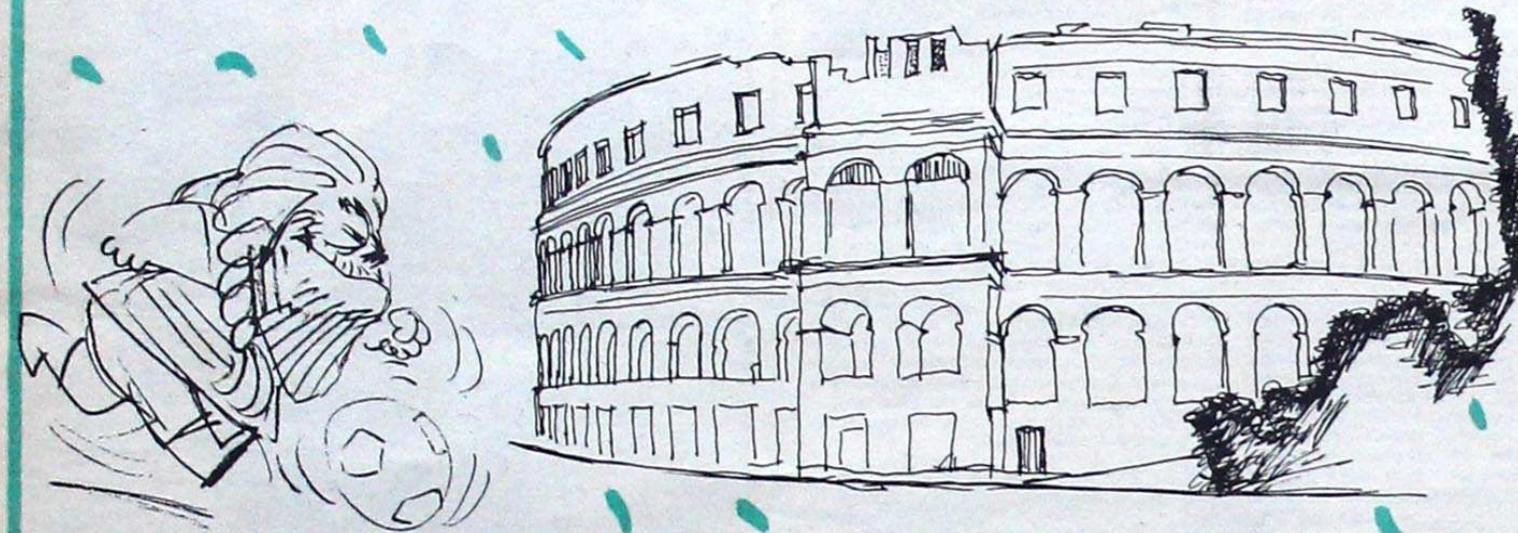
VELIKI NAGRADNI NATJEČAJ

PRIPREMIO: MARIO BENČIĆ

Foto: ČIČI

OBUCITE — PRESVUCITE — OBOJITE — REVITALIZIRAJTE ARENU
 NUDIMO VAM TEKSTUALNE I SLIKOVNE PRIJEDLOGE KOJI VAS
 MOGU POTAKNUTI DA NA SVOJ NAČIN PRESVUČETE ARENU

SPUŠTENE ROLETNE NA PROZORIMA ARENE

Historijski su spomenici vrijedne stvari, građevine, dijelovi grada. Ovog, našeg grada. Historijski su spomenici stari, dotrajali, uništava ih zub vremena, uništavamo ih i mi sami. Prometom, neodgovarajućom upotrebom, okolnom izgradnjom. Zbog opasnosti od uništenja treba ih štiti, spasiti, pomoći im da se održe za mnoga buduća pokoljenja.

U tom smislu pokrenuta je u Puli, nekoliko godina unazad, akcija očuvanja kulturno-historijskih spomenika. U sklopu te akcije krenulo se i s obnovom pulskog amfiteatra.

Arena je nedavno prošla prvu fazu obnove. Učvršćeni su neki bitni elementi njezinih temelja, a djelimično je popunjen i sklop galerija. Na taj način tijelo se Arenu uklopiti u pulske život. Valjda je zbog toga to popunjavanje suterena Arene podrazumijevalo jednu suvenirnicu, jedan café bar i jednu gostionu. Smatramo nepotrebnim napomenuti kako u Puli ima već sasvim dovoljno café barova, frizerskih salona i butikata, no ipak nam se nameće ovo pitanje: koji se sadržaji namjeravaju urediti kako bi funkcionalizirane podzemnog kapaciteta amfiteatra što pogodnije djelovalo na turističku ponudu grada i na ugled koji Arena u svijetu uživa?

Kako obnova Arene nije još stigla ni do polovice, očekujemo od odgovornih ljudi i stručnjaka da će taj posao uspješno privedi kraju. Kraju koji bi trebao označiti početak jedne bolje ponude turistima i građanima našeg grada, a u skladu sa zahtjevima vremena u kojem živimo. No to, naravno, ne podrazumijeva potrebu da Arena jednog jutra osvane spuštene roletne. učenicu IV. COOU - Branko Semelić - Pula

POZIV

Pozivamo sve umjetnike Pule, Istre, Jugoslavije i svijeta da sudjeluju na velikoj Areninoj izložbi — u svaki otvor na Areni postavljamo skulpturu, sliku, instalaciju, performans,

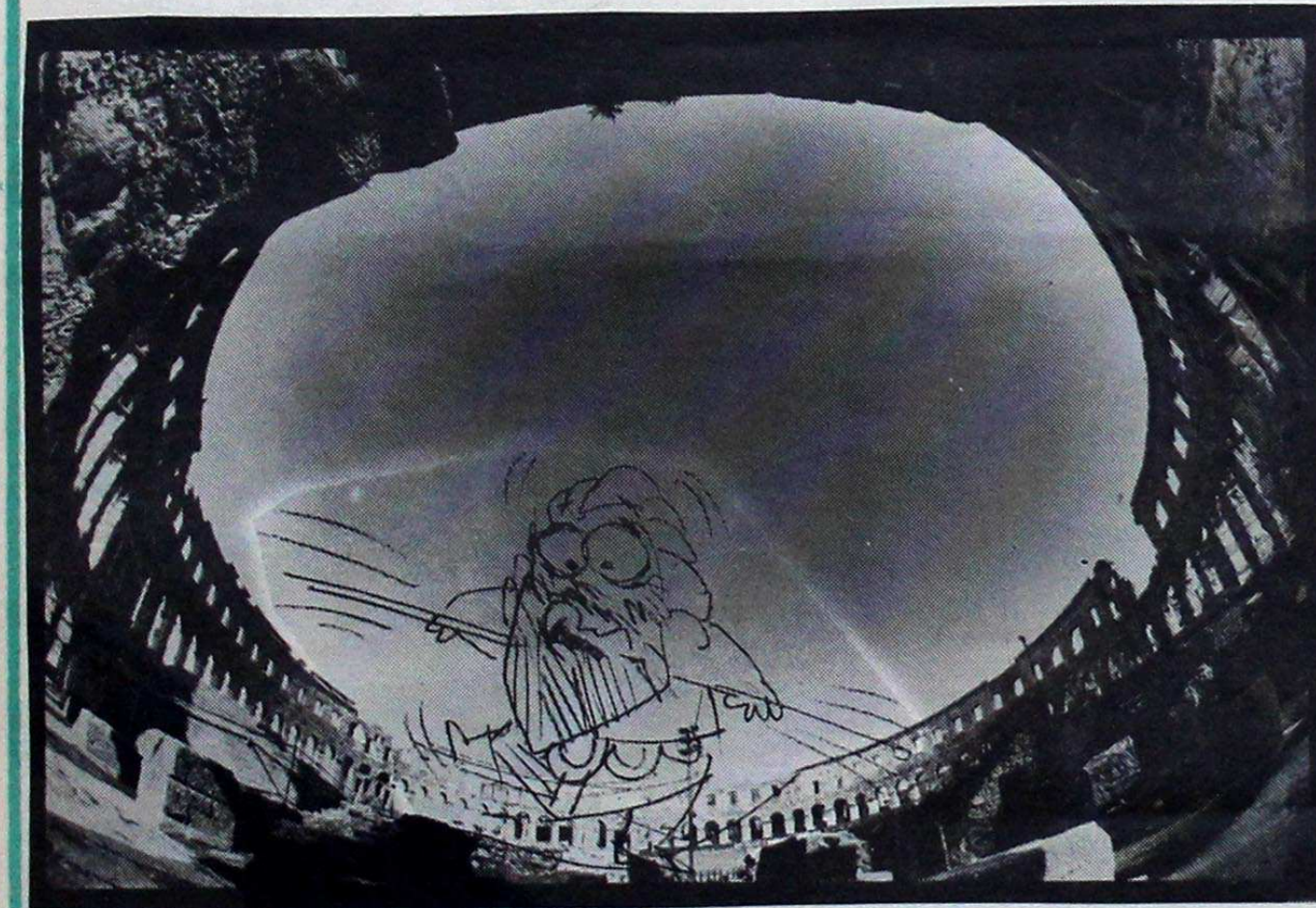
AKCIJA »PROZOR«

Odaberite svoj prozor i u njega stavite ono što želite!

Za ove nam je akcije potrebna dozvola REPUBLIČKOG I REGIONALNOG ZAVODA ZA ZAŠTITU SPOMENIKA, ODBORA ZA REVITALIZACIJU ARENE, SABORA SRH, SKUPŠTINE OPĆINE PULA, UJEDINJENIH NACIJA, UNICEFA I GRAĐANA OPĆINE PULA

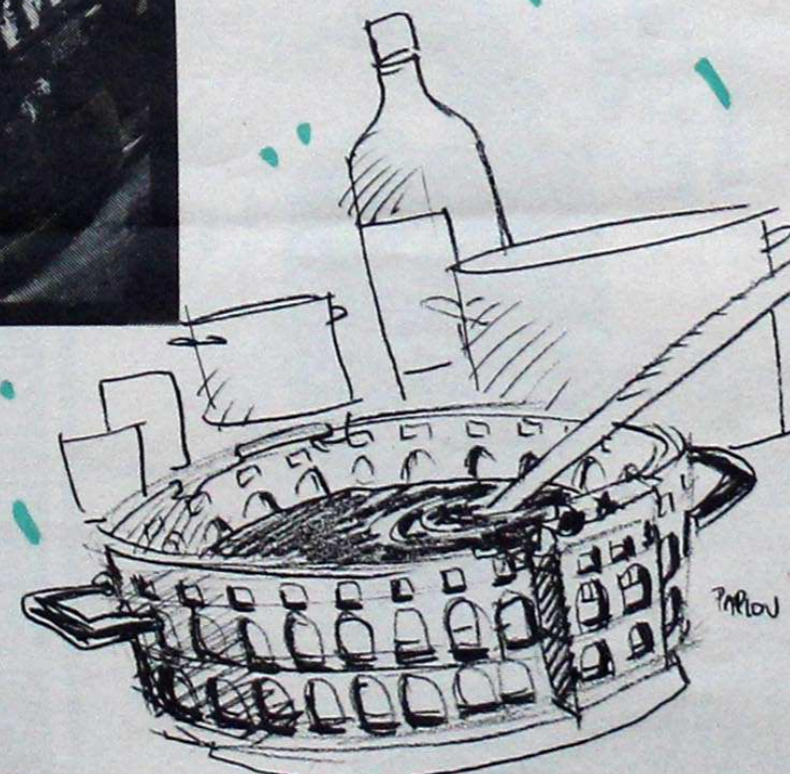
PA DAKLE PITAMO — MOŽE LI?

- U SVAKOM PROZORU JEDAN TV
- u sredinu Arene postavimo onoliko projektora i dijaprojektoru koliko ima prozora na Areni
- prema svakom prozoru (otvoru) svijetli jedan projektor koji na platnu razapetom oko Arene prikazuje filmove ili dijapozitive TO ČE BITI AKCIJA — IZNUTRA I IZVANA —
- gledajući izvana u ljetnim noćima obogatit će se kulturna ponuda grada

— ARENA NA OKO

PET-BLOJ 3 - STRANA 8

PADELA ZA KUHANJE ŠPINATA S GRAHOM (MOŽE I PASTA-ŠUTA)

- PRIJEDLOZI:
- pletena ARENA
 - emental ARENA
 - sir ARENA
 - METALARENA
 - ARENA sa glistama
 - ARENA — pokrivena zatvorena srušena
 - šumovita ili cvijetna ARENA
 - ARENA zdjela za salatu
 - ARENA koš za smeće
 - ARENA bačva

- pušite ARENU
- napušite ARENU
- ispušite ARENU
- ARENA simbol kvalitete
- kroz — otvore Arene vidimo — crno
- dugu
- točkice
- nebo
- ljude
- crte
- prozore
- prizore iz bračnog života
- plenu
- nešto drugo

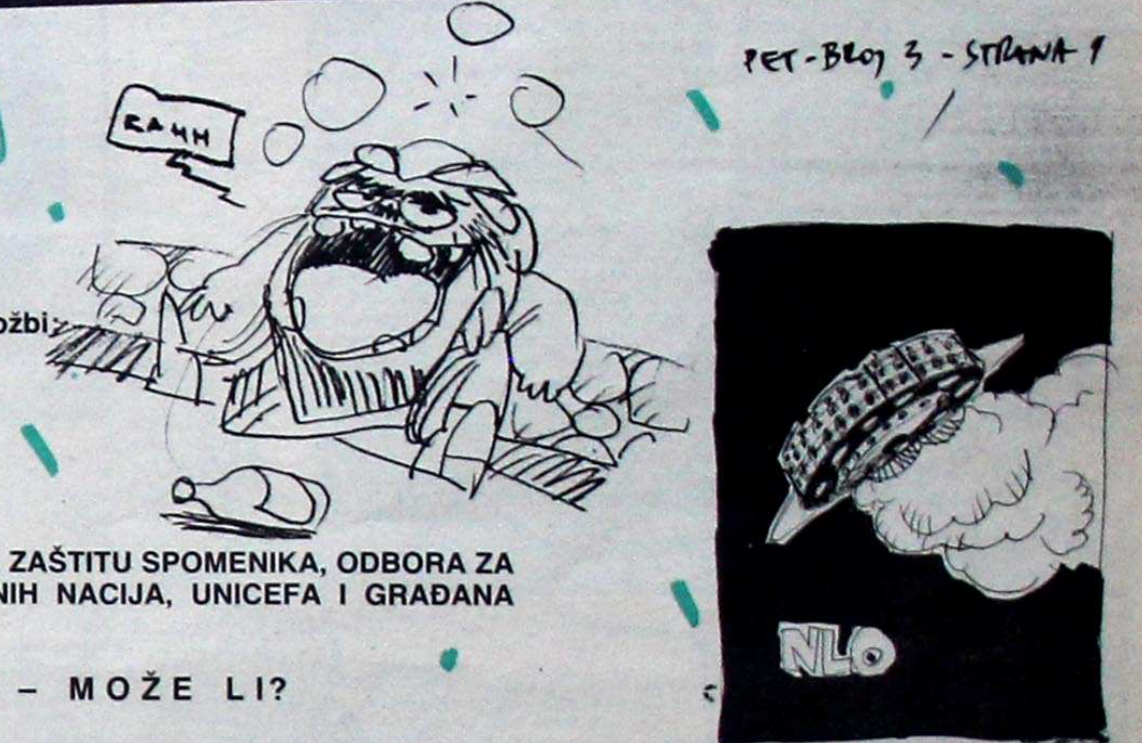

— ARENA ZA BOJANJE

NAJBOLJI PISANI — SLIKANI — CRTANI PRILOG NAGRAĐUJEMO. A POTRUDIT ČEMO SE DA UŽI IZBOR RJEŠENJA DOSTAVIMO ODBORU ZA REVITALIZACIJU ARENE — NE ODBACUJEMO NI MOGUĆNOST IZLOŽBE BOLJIH — MAŠTOVIJIH — LUDIH RADOVA.

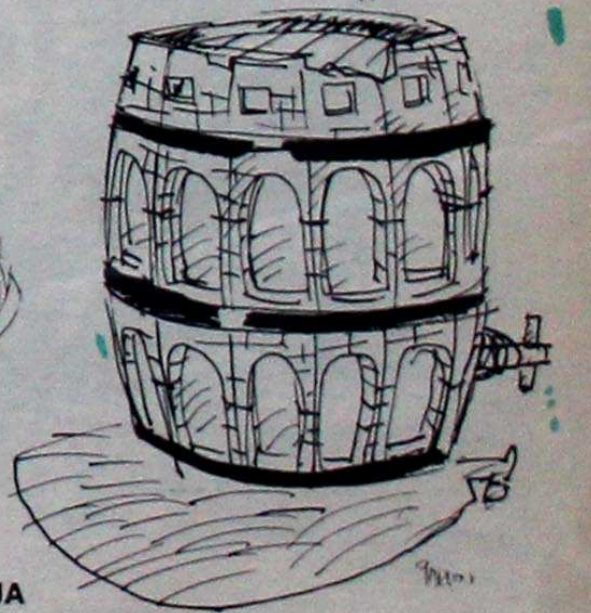
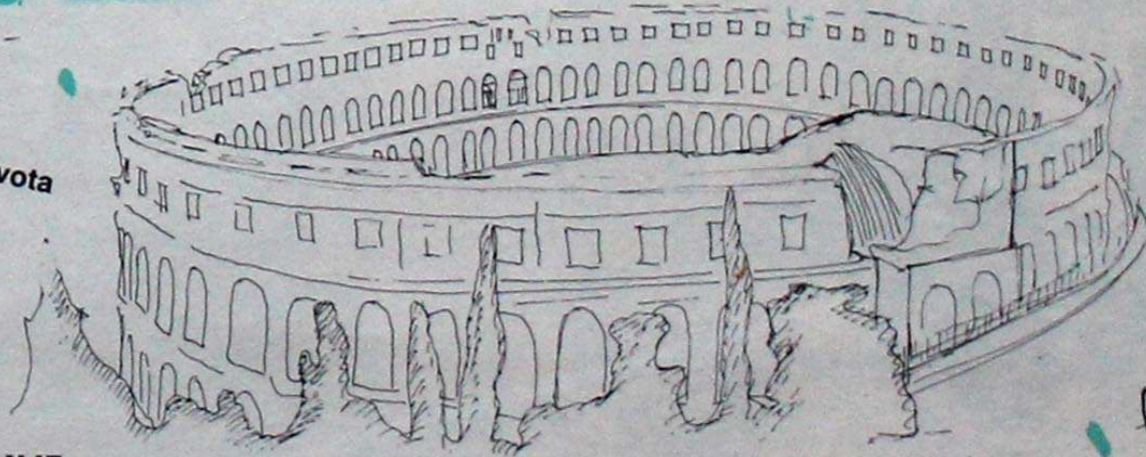
SLIKOVNI PRILOZI

ILUSTRACIJE: GORAN PARLOV

PET-BLOJ 3 - STRANA 1

NLO

FILM - FEST '88.

OVOGODIŠNJA FILMSKA VRBA

Smotra zbog koje se pada u nesvijest

FEST '88, jedini naš međunarodni filmski festival takve vrste, smotra polupremijernih i premijernih inozemnih naslova, filmska revija zbog koje se navodno pada u nesvijest i koja gladnoj publici, kako su to organizatori smislili, donosi više od života, održao se početkom veljače u svom makro izdanju u Beogradu da bi nedugo zatim nastavio u suženom MINI FEST obliku obilaziti relevantnije centre domaćeg podneblja. Iako ovogodišnji FEST nikome nije značio više od života uspio je ponuditi razuman izbor iz prošlogodišnje svjetske filmske košare, te je na taj način predstavljao i relevantan uvid u raznorodna tematska, stilska, žanrovska i preostala kretanja, koja su se na velikim i malim festivalima i kino platnima mogla uočiti tijekom proteklih dvanaest mjeseci.

Na festivalu zbog kojeg se pada u nesvijest vidjelo se svega i svačega a ponajviše osrednje filmske robe, što navodi na zaključak da prošlogodišnja svjetska sezona, izuzev nekoliko visokovrijednih ali usamljenih iznimaka, nije donijela neki bitniji napredak na planu generalnog osvježanja kino poetike.

U FEST-ovoj filmskoj korpici čelnu kvalitativnu poziciju zauzeli su mali filmovi, a atribut mali u ovom slučaju označava produkcijsku nepretencioznost, medijsku diskretnost i niskobudžetnu proizvodnu orijentaciju. U sam vrh fiktivne i proizvoljne rang liste FEST-ovih kino osvježanja treba postaviti britanskog autora DAVID LELANDA i njegov naslov RADO TE SE SJEĆAM (Wish You were here), koji priča o skandalozno slobodnom ponašanju jedne provincijske tinejdžerke u moralno uštogljenoj atmos-

feri engleskog gradića sredinom stoljeća. Tinejdžerka se izvan ekrana punim imenom i prezimenom zove EMILY LLOYD i zasigurno pripada u red najzanimljivijih imena buduće britanske glumačke ponude. No, budući da se pozitivne kritičke ocjene Lelandovog filma ne odnose isključivo na glumačku ekspresivnost treba istaknuti i začudnu duhovitost kojom se autor poigrava žanrovskim obrascima, emotivni naboj priče, svježiu neobičajenost redateljskog proceđa i čitav niz dodatnih elemenata koji projektu RADO TE SE SJEĆAM osiguravaju status jednog od moralnih pobjednika FEST-a '88.

Drugi, jednako vrijedan naslov, potpisao je već pomalo kulturni autor WIM WENDERS. Njegov film zove se NEBO NAD BERLINOM (DER HIMMEL ÜBER BERLIN), a ekranom se šecu BRUNO GANZ i PETER FALK. Naizgled potpuno surealni narativni obrazac u kojem dobri anđeli silaze na zemlju, promatraju zbivanja i analiziraju videono, Wenders oplemenjuje inteligentnom fabulativnom dosjetkom. Andeo se, naime, zaljubljuje u ovozemaljsku djevojku i odlučuje napustiti privilegirani status neprijetnog promatrača i zamijeniti ga za nekoliko čistih emocija. NEBO NAD BERLINOM bazirano je na dramaturškom, estetskom i stilskom sukobljavanju pa se u Wendersovom filmu sudaraju tako nebo i zemlja, racio i emocije, život i film i, napokon, crno bijela i kolor fotografija. Mirnog srca i čiste savjesti moguće je ustvrditi kako je najnoviji filmski pothvat WIM WENDERSA najlučidnije osvježanje FEST ponude.

TELAMON

USA?

Treći mali film povelikih kreativnih dometa potpisala je kanadska debitantica PATRICIA ROZEMA čiji se dugometražni prvijenac zove PLESMA SIRENA (I'VE HEARD THE MERMAIDS SINGING). Glavna vrijednost Rozeminog naslova počiva na činjenici da je mlada autorica uspjela snimiti topao i dopadljiv ženski film koji u isto vrijeme nije i feministički. Uz ovaj neobično bitan podatak valja istaknuti i dodatne kvalitete poput dosljedno sprovedenog režijskog minimalizma, realističke ekspresivnosti centralnih interpreta i visoke filmske pismenosti.

Uz tri spomenuta naslova, koja čine kreativni vrh ovogodišnje FEST ponude nužno je osvrnuti se i na takozvane velike filmove i velike kinematografije. Na domaćem premijernom kino sajmu našao se, tako, i BRIAN DE PALMA u naponu režijskog virtuoza s filmom NEDODIRLJIVI, neopravdano razvikani barjaktar perestrojke Tengiz BULADZE koji se na specifično gruzijski način u stilu glasnosti pokušao obračunati s baucima staljinizma, veliki, spektakularni, ali uobičajeni biografski kino zapis POSLJEDNJI KINESKI CAR, redatelja BERNARDA BERTOLLUCIJA, dekadentni i nezanimljivi britanski autor STEPHEN FREARS sa čak dva filma, priglupe ROBOCOP, PAUL VERHOVENA i još nekoliko zalutalih naslova i redatelja na koje nije potrebno trošiti slova.

I, na kraju, potrebno je zaključiti kako je ovogodišnji FEST bio za stepenicu bolji od onog prošle godine, ponajviše zahvaljujući selektorskom trolistu u sastavu BORA DRASKOVIĆ, GORDAN MIHIĆ i DUŠAN MAKAVEJEV. Nadajmo se da će slijedeća smotra zbog koje se pada u nesvijest otići za još koju stepenicu dalje.

VEDRAN MIHLETIĆ

PET - BLOJ 3 - STRANA

IZVIJESTAJ O SE ČITAUČIMA
 UHTESTO ISTRAKINA, A U IME REDAKCIJE
 PET-STO NADJELE FILMOVE IZ OVOG
 TEKSTA NISU MOGLI VIDJETI NA MINI-FESTU
 U PULI, A USUDJESTO SE RECI DA I RECE
 TE FILMOVE SKORO SLEDATI.

ILUSTRACIJE: GORAN PARLOV

NE BULJITE U BRECHTA !!

Bertolt Brecht

POSMRČADI

Doista, živim u tamnim vremenima!
Bezazlena riječ je luda. Glatko celo
Upućuje na neosjetljivost. Nasmijani
Samo još nije primio
Strahotnu vijest.
Pa kakva su to vremena, u kojima je
I razgovor o stabilima gotovo zločin
Jer uključuje šutnju o tolikim nedjelima!
Onaj što onuda mirno hoda ulicom
Nije li već nedostupan prijateljima
Koji su u nevolji?
Istina je: ja još zaslužim za svoje uzdržavanje.
Ali vjerujte: to je tek slučaj. Ništa
Od onoga što činim ne daje mi pravo da se najedem.
Pošteđen sam slučajno. (Napusti li me sreća,

Kazu mi: Jedi i pij! Veseli se da imaš!
Ali kako da jedem i da pijem kad
Iz gladjelome grabim to što jedem, a
Moja čaša vode nedostaje ožednelome?
Pa ipak ja jedem i pijem.
Rado bio bih i mudar.
Što je mudro, piše u starim knjigama:
Kloniti se sukoba u svijetu, i ovo kratko vrijeme
Provesti bez straha,
Takoder proći bez sile
Na zlo uzvratiti dobrim
Ne ispuniti svojih želja, već zaboraviti
To slovi kao mudrost.
Sve ja to ne mogu:
Doista, živim u tamnim vremenima!

Prijevod: Ante Stamać

Vodjenjaci su otkaçeni i drugačiji od ostalih, kažu znalci horoskopa. Ovih dana, točnije 10. veljače, obilježavamo 90-godišnjicu rođenja dramatičara, pjesnika, teoretičara drame i književnosti – vodenjaka svakako drugačijeg od ostalih, Bertolta Brechta.

Sve čega se Brecht dotakao izazivalo je skandal ili revoluciju, sve u što je upleo svoje prste odmah je etiketirano kao alternativno, avangardno. Još od vremena prvih studentskih kazališnih kritika Brecht, na njemu karakterističan, direktan, pomalo uvredljiv način – što će kasnije postati stilski značajka njegova cjelokupnog spisateljskog rada – beskompromisno »pljuje« po tradicionalnoj i ekspresionističkoj drami dvadesetih godina. Njegov umjetnički duh je već tada odabrao neki drugačiji put.

1933. Brecht mora napustiti Njemačku u kojoj Hitler i njegova Nacionalno-socijalistička Partija vode glavnu riječ. Odlazi najprije u Dansku, potom u SAD, da bi se 1949. vratio i definitivno ostao u Istočnom Berlinu. Rat je od tada noćna mora u svim njegovim djelima. Rat ostaje neizbrisiva crna mrlja u tipologiji njegove duše.

Brecht, dramatičar i teoretičar drame, potpuno negira do danas unjetnički najrelevantniju Aristotelovu estetiku, ne dopuštajući uživljavanje, ganuće i katarzu. Njegovi komadi upravo nemilosrdno šibaju replikama gledaoce, vrijeđaju ih, provociraju, ali i zahtijevaju od njih potpun intelektualni angažman. Činio je sve da sokira publiku. Tako je, naprimjer, za izvedbe komada »Bubnjevi u noći« postavio plakate

»NE BULJITE TAKO ROMANTICNO!« Apsurd, zakoni podzemlja, polusvijet sa svim svojim šarenilom i crnilom, sve to egzistira po prvi put na sceni. Tu se vrišti, igra i pjeva. Brechtijanski theatre-show ne možemo zamisliti bez songova, improvizacija i začudnosti. Njegovi likovi nisu crno-bijeli karakteri koji nose moralne ponuke: Majka Hrabrost, Dobri čovjek iz Sečuana, Galilej, postaju nositelji ideja koje su u suprotnosti s izopačenim vladajućim društvenim zakonima. Majka Hrabrost žrtvuje svoju djecu besmislicu rata, Dobri čovjek – mlada Kineskinja Shen Te, stradava dok ne usvoji gorko brutalno pravilo borbe za opstanak, a drama Život Galileja je vječno pitanje vage između ideologije i stvaralaštva.

Kod nas tradiciju prvog brechtijanskog teatra ostvaruju najdosljednije amaterske kazališne skupine »Lero« iz Dubrovnika i »Daska« iz Siska. Senzibilitet prkosne nepomirljive mladosti koja dvostrukom ostricom siječe društveni korov upravo je ono što krase ove entuzijaste, a ujedno i ono što ih toliko približava temeljnoj Brechtovoj koncepciji i ideji. Karakteristike ovoga glumišta, ujedno i najvažnije stavke u Brechtovoj teoriji drame, su: epski teatar, zasnovan na spoznajno-analitičkim postupcima, artifičijelna gluma i V e r e m e m d a u n e g - e f e k t, odnosno začudnost, što predstavlja neku vrst Brechtova umjetničkog tumačenja Marxova Entfremdung-a-otudjenja.

Ako postoji marksistička estetika onda je školski primjer za nju upravo Brechtovo stvaralaštvo, napose lirika. Ta sugestivna i snažna, ali nadasve mračna poezija, jezici je revival »priprosto ljepoti pucke balade«, a motivikom manifest gladnog proletara »zalutalog u svojoj industrijskoj četvrti, ukazujući mu na svu apsurdnost tehničkog napretka.

Sve do kraja života (1956.) Brecht je svojim idejama sjekao grane pod utjecajem gradanskih svjetonazora i sistemima vrijednosti; pa iako ponekad osporavan, možemo reći da je danas Brecht (postao) klasik.

»Ja ipak znam: omiljen je samo onaj koji je sretan.«

»Teška vremena za liriku«, B. B. DUBRAVKA TATIĆ

KAZALIŠTE

Čovjek koji TRAŽI SVOJE LICE

Neposredan povod za razgovor s Robertom Raponjom bila je premijera njegove predstave »SLUŠKINJE« prema tekstu Jeana Geneta, održana 24. II 1988. u Centru za kulturu Remetinec. 7. III bit će premijera Ionescovih »Stolica« u SKUC-u, a u toku III mjeseca održat će se i prva izvedba njegovog trećeg projekta »LICA OŽILJCI« radenog prema priči Grozdane Olujić »Čovjek koji je tražio svoje lice. »JA SAM MOŽDA NADAREN, I TO NEKI PRIMJEĆUJU, ALI MENI NIŠTA LAKO NE POLAZI ZA RUKOM« (Ionesco) citat je kojim Robi smatra da najbolje određuje svoj način rada.

PET: Ako si takvo određenje svog rada dao u godini u kojoj imaš tri premijere; što bi tek bilo da ti sve polazi za rukom??

RAPONJA: Previše se trošim, svaki moj pokušaj je mučan. Stvari se kompliciraju i množe se problemi. Onda nekako jače i spremnije ulazim u koštac s njima. Moram tražiti neka nova rješenja, nove mogućnosti. Možda je to dobro, možda mi pomaže, čini me jaćim, svjesnijim?!

PET: No da krenemo AB OVO (slobodan prijevod za reformirane – od početka)

RAPONJA: Magičnu moć scene osjetio sam veoma rano, u drugom razredu osnovne škole. Tada sam u Pionirskom domu gledao prvu predstavu u životu »Postolara i vraga«. Vrlo me zaintrigirala, ali prošlo je dosta vremena dok se i sam nisam popeo na scenu. Svijet iluzija i mašte počeo mi se razbijati, ali me sve više privlačilo kazalište kao oblik izražavanja vlastitosti.

PET: Mnogo radiš s glumcima, kao da te oni najviše zanimaju?

RAPONJA: Da jedino što nije lažno među svim tim kulisama jest čovjek koji tamo nastupa. Pomoću svijeta iluzija on otkriva odgovore na sebi postavljena pitanja. Ta pitanja su me pokretala i prihvatilo sam igru i kazališne konvencije da preko njih odgovaram na sebe. Ja volim glumce. To je ono što me u režiji najviše zanima – rad na glumcu.

PET: Gdje si učio o režiji?

RAPONJA: Dosta sam naučio na raznim seminarima, ali najviše čitajući, proučavajući različite pravce i škole, baveći se psihologijom. Tražeći kako otkriti u čovjeku neke senzibilnije strane, kako ga motivirati, kako pokrenuti njegove emocije i to ispoljiti u svijetu scene.

PET: Što se dešava kad »zgotoviš« neku predstavu?

RAPONJA: To je trenutak raspida s predstavom, kad sam sve rekao, sve završio, kad sam suvišan?

PET: Kako podnosiš tu suvišnost?

RAPONJA: Podnosim je tako da, ako ne već slijedeći dan, a ono vrlo skoro počinem novu predstavu.

PET: Koja je, po tvom mišljenju, razlika između amaterskog i profesionalnog bavljenja kazalištem?

RAPONJA: U profesionalnom kazalištu redatelji i glumci jednaki su po obrazovanju, a među amaterima ima od radnika do studenata. Tu treba uložiti mnogo veći trud, to je i pedagoški rad, no otkrića do kojih dođeš ponekad su zapanjujuća.

PET: Imaš li pretenzija za profesionalno bavljenje kazalištem?

RAPONJA: Pa nikad nisam razmišljao o tome da će moje predstave igrati u HNK, ali svakog proljeća nekakav crv prokljia u meni: što ja ne bih pokušao na Akademiji. A onda se zapitam što će mi to, znam pročitati tekst, znam raditi s ljudima, nedostaje mi još nešto zanata, a da li ću to naučiti radeći s redateljima na projektima kao asistent ili drugačije – ne znam.

PET: Kakav je tretman amaterskog kazališta?

RAPONJA: Malo je razumijevanje sredine u kojoj rade amateri. Malo tko shvaća da amater radi iz neke svoje životne potrebe.

NEDOSTATAK KRITERIJA

PET: Kakva je valorizacija amaterskih predstava?

RAPONJA: Osjeća se nedostatak kriterija za amatersko kazalište kod ljudi koji se bave kazališnom kritikom. Prva stvar u kazališnom amaterizmu su tehničke nemogućnosti, ako predstava nema tehničku doradenost, automatski se drugačije vrednuje. No, najčešće se amaterske predstave upoće ne vrednuju. Frapantna je činjenica da koliko sam u Zagrebu još nisam naišao na negativnu kritiku profesionalne predstave, a nagledao sam se loših predstava. Međutim, gledao sam veoma snažne i dobre amaterske predstave koje gotovo nisu ni spomenute u novinama. Pa neka bude i loša kritika, ali neka postoji, neka bude kritika koja ima argumente.

PET: Što misliš o potrebi postojanja Smotri amaterskih kazališta?

RAPONJA: Mislim da su one jako potrebna stvar. Mnogi ljudi dobiju hrabrosti za nastavak rada. Tri do četiri profesionalca bave se njima, ukazuju na greške, podstiču ih. No, smotre me, same po sebi, ne zanimaju previše. Tu je publika uzak krug ljudi. Kazališni amateri gledaju kazališne amatere. Najbolje na takvim smotrama prolaze eksperimenti, predstave kratkog daha. Predstavama koje žive svoj vlastiti život, koje su našle svoj put do publike, njima smotre nisu potrebne.

PET: Postoje ipak neka uvriježena mišljenja kojim putem treba ići kazališni amaterizam.

RAPONJA: Da amatersko kazalište bi po tome moralo nužno biti drugačije od profesionalnoga da bi opravdalo svoje postojanje. Često slušam kako je krivo raditi dramske tekstove s amaterima, misliti na kazališni način. Treba raditi eksperimente, tjelesni teatar, jer se to ne radi u profesionalnom kazalištu.

PET: Tvoj »Škrtač« – među najbolje amaterske predstave Zagreba 1987. god. dobivao je potpuno oprečne kritike. S jedne strane veoma su ga hvalili kao novinu u teataru, jer amateri ne pozuju za klasičnim tekstovima, a s druge – zamjerali su mu da je anakron.

RAPONJA: Mislim da sam dovoljno obrazovan da mogu isčitati jedan tekst. U »Škrtaču« je svakome tko je htio vidjeti bilo jasno da ne idemo u puku komediju, da nas ne zanimaju samo karakteri već i društvena zbilja današnjice u kojoj smo mi postavljali »Škrtač«, odnos Molièrove problematike s našim dobom. Ono novo što smo mi ujegli u »Škrtaču« jest da smo se mi i te kako dobro nasmijali iznutra, u okviru forme koju je zadao Molièr.

PULEŽANI ARE THE BEST

PET: Dvije najbolje predstave amatera u Zagrebu rezirali su Puljani, ti i Oliva. Na SKAH-u je bila i Sušćeva »Krabulja crvene smrti«. Kako bi to prokomentirao? Jesu li Puljani posebno talentirani za teatar?

RAPONJA: Puljani dominiraju u Zagrebu, zato jer u Puli nisu bili shvaćeni. U Puli se treba boriti za teatar. Ne zanima me trnovit put dolaska do predstave. Ne da mi se trošiti život na kojejkakve zakulisne igre.

PET: Što bi se u Puli trebalo promijeniti u tretmanu kazališnog amaterizma?

RAPONJA: Nemam ideju. Jako volim promjene jer donose svježinu. U Puli je premalo prostora dano mladim ljudima.

PET: Što misliš o repertoarnoj politici u Puli i o predstavama koje stižu?

RAPONJA: To su najlošije predstave koje se mogu vidjeti.

PET: Po kojem kriteriju se biraju?

RAPONJA: Ne znam. Vjerojatno su najjeftinije. To je shvatljivo, Pula nema dovoljno para da dovede neku veliku predstavu. Zaluta poneka velika predstava, sjećam se svojevremeno »Švabice« subotičkog pozorišta.

PET: Koje su mogućnosti kazališnog amaterizma u Puli?

RAPONJA: U Puli predstava može igrati 1-2 puta, a mene zanima da ona ima svoj vijek. Npr. »Škrtač« je igrao 25 puta i još ga kanimo igrati. Predstave koje sam radio nisu igrane manje od desetak puta svaka.

PET: Što misliš o »INATU«?

RAPONJA: »INAT« je posebna grupa na čelu s Brankom Sušćem koji ima puno energije. Oni su napravili 4 interesantne predstave o kojima bi se dalo jako puno razgovarati. U Puli su oni nedovoljno priznati, rade za Puljane nekommunikativan teatar, ali on ima svoje značenje i svoju jačinu u nekim drugim okvirima. Gledaju ih širom Jugoslavije, a većina mladih u Puli ih nije vidjela, na žalost. To je jedan vid teatra, uz njega treba postojati još neki. Nedovoljni su za Pulu, a opet ni oni u Puli ne mogu igrati više od 4-5 predstava. No, ako se njihov način rada nametne kao jedina kazališna vrijednost u Puli, onda je to pogubno, jer samo to nije teatar.

Foto: ZIRO

PET predstavlja:

PET - BLOK 3 - STRANA 12

Foto: EDUARD STANJA

TINA ČEHIĆ

Pazljivo biranih izraza utkanih u filigransku strukturu stiha slobodne forme: nježne i ženstvene, pjesme su TINE ČEHIĆ. Inspiriraju je ljudi, svakodnevno doživljavani i proživljavana zbivanja. Genezom to i nisu pjesme već dijelovi dnevnika, koji se ovom prilikom prvi puta obznanjaju. TINA je rođena 1967. godine i studentica je druge godine književnosti na Pedagoškom fakultetu u Rijeci.

BESTERETNA (Andreji)

Provlačim prste kroz kosu i razmršujem teško klupko vlasi.
Bole me krici galebova dok mi ruke ostaju zarobljene u kućini.
More, nepomično lijepo ispod hridina, hladno i umišljeno, upijalo
je zvuke zimskog predvečerja. Pristize noć.
Krećem.

Dižem se iz pogrbljenog luka zbacujući s ramena teret mora,
ptica i noći. Teret tuge bacam na svoju sjenu i krećem. Lagana
koraka kroz sumrak, besteretna, idem pored stabala i sudaram se
s njima. Rukama namještam kosu i mičem slomljene grančice i otpalo lišće iz nje. Uređujem breme na svojoj glavi i nastojim
ga učiniti lakšim.

Sjena – sjena vuče moj teret mora, ptica i noći.
Ja – ja hodam lagana koraka. Besteretna.

(Mladenu)

Ne pričaj joj o lošim noćima u kojim
nikako da se nađeš u ogledalu,
ni o svojim lutanjima pijanih posrtaja,
čudnim snovima,
proigranim nadama.
Ona sebe poznaje dovoljno.
Speri joj čelo ljubavlju

i ostavi samu dok se odmara od njezi,
dok se odmara od pokušaja.

Sav si od stakla u žuč natopljenog.
Potrebno je blago nositi te na usnama
da se ne polomiš,
grijati te sporim dahom
i poljupcima kupiti jad s tebe.

Sav si od stakla prozorno tankog,
spremnog da se rasprsnje u tisući iskri.
Potrebno je tako pažljivo nositi te u njedrime

Da krikom ne napukneš
i ozlijediš njezinu put ljubavi.

A meni je potrebno biti potrebna
da sačuvam maslačak u tebi, da bismo znali
zašto živimo.

Kad bih znala da će glas tvoj
probuditi me iz sna
i strgnuti noć s prozora u zoru
– zaspala bih.

Kad bih samo znala da će mirisi tvoji
ispuniti mi sobu
i najaviti dan – usnula bih najmirnije.

Tada ne bih mrzila jutro.
Prevarila bih ga.
To isto jutro što stiže bez isprike,
bez suvišnih riječi
pretvarajući u poražene
sve usamljene.

Pomislih: zima je.
A zimi je i drveće uzaludno.
Da se gnijezdi magla u njemu
i misli da objesim o grane mu promrzle.

Pomislih: golo je.
Suviše golo da bi skrivalo lišta.
Nadu ili tajnu neku iza zelenog.
Suviše golo da bi bilo lažno.

I ne pomislih više ništa.
Zateklo me.
Zaklopih oči pred zimom.
Vjedama se skrili. Od golog.

Uredila
Nataša Dragun

KULTURMAIL-ART

ZNAČAJNA IZLOŽBA U KNJIŽARI "MLADOST" ILI UMJETNOST KOMUNIKACIJE

OSNIVAČKA SKUPŠTINA IKK "GROZD" ...

Dana 15. veljače 1988. godine u prostorijama Naučne biblioteke u Puli održana je osnivačka skupština Istarske književne kolonije »Grozd«.

IKK »Grozd« djelovala je dugi niz godina pri Čakavskom saboru, a na osnivačkoj skupštini usvajanjem SAS-a odlučeno je udruživanje u jedinstvenu organizaciju.

Nakon izbora radnih tijela za izbor novih organa IKK »Grozd«, dosadašnji v. r. predsjednika IKK, Aldo Kliman, izvjestio je o dosadašnjem radu Kolonije, te predložio program djelovanja IKK »Grozd« u 1988. godini.

Nakon rasprave usvojeni su i Poslovnik o radu Skupštine, te Statut IKK »Grozd«. Za predsjednika je izabran istaknuti pulski dizajner Armando Debeljuh. Odlučeno je i o sastavu Izdavačkog savjeta i ostalih tijela Kolonije.

Skupština je okupila mnoge istarske književnike u želji za plodnim djelovanjem svoje organizacije.

D. Š.

POETSKO KAZIVANJE MLADIH AMO

Tko je na vrijeme doznao, mogao je u jedno subotnje poslijepodne prisustvovati poetskom druženju u društvenoj prostoriji KUD-a »Mate Balota«.

Bila je to ujedno inauguracija preuređenog prostora (između »Madara« i AT bara) koji bi, ako bude interesa, mogao poslužiti u takve svrhe. Iza svega toga krije se, pogodilo se, Dramska radionica »Inat« koja je vlastitim snagama uređila interijer, uvela šank i svima zainteresiranim nudi mogućnost održavanja poetskih večeri, tribina, razgovora, susreta sa zanimljivim licnostima i sličnih manifestacija druženja.

Voditeljica programa o kojem je riječ bila je Zdenka Višković-Vukić, a svoje stihove govorile su Danijela Skandul, Aleksandra Franković, Gracijela Benić i Roberta Matković, sve učenice CUO-a »Branko Semelić«. Publika je pažljivo saslušala svako poetsko kazivanje i nagradila ih aplaudom, a zatim i razgovor koji je uslijedio, ponajviše zahvaljujući prisutstvu elokventnog Budimira Žižovića. On je, u duhu »stare dobre škole« svaki poetski rad i ocijenio. Voditeljica je u uvodnom pledoaju ustvrdila da su mlade pjesnikinje nerado nastupile, prvenstveno zbog uvjerenja da njima i njihovoj poeziji javna afirmacija uopće nije potrebna.

Takva tvrdnja »zapalila« je vrlo živahnu polemiku oko toga da li je mladim literatima potrebno druženje, razgovor i razmjenjivanje misli, učenje govorničkoj vještini i tome slično. Pitanje – da li je potreba javnog govorenja nestala zato što takvih mjesta nema u gradu, ili su nekadašnji običaji klupskog druženja nestali zato što za njih više nije bilo interesa, tim više što ih nije imao tko ni osmisлити – ostalo je bez odgovora. Većina prisutnih »odsunjela« je raspravu, dok su svoja mišljenja izrekli već spomenuti Žižović, Zdenka Višković-Vukić, Marina Bartrivčić, prof. Ljubica Ivezić, Branko Sušac, Dinko S. Kalac.

Razlog što ovakvih susreta nema više, češće i organiziranije, ne krije se u nedostatku zanimanja. Tako nije bilo nikakve posebne najave i propagande, prostorija je bila ispunjena do posljednjeg mjesta. Za pretpostaviti je da nisu baš svi došli zato što »nemaju pametnijeg posla subotom«. Razlog se krije negdje u pozadini, nedefiniranoj i neizrečenoj, a ipak prisutnoj. Možda u »memalitetu zadnje željezničke stanice« kako je pulsku kulturu sredinu okvalificirao Branko Sušac, pa sve manifestacije duha ostaju sporadične i nedovoljno afirmirane među mladima.

O.V.M.

MASKENBAL U FORT BOURGIGNONU MASKENBAL OMANUO

Dobih pozivnicu za susret pod maskama, noć vještica. I to u Fort Bourignonu na Zlatnim stijenama. A u organizaciji Pulskih umjetnika čije je okupljanje upravo ta stara tvrđava. U redu – sam događaj možda i bude zanimljiv – no, istodobno, pomisao na mjesto zbivanja ispunjava me nekim ledenim predosjećajem.

Bilo je tako i nije bilo tako:

BILO JE TAKO

Ledeni se predosjećaj sasvim obistinio, a objašnjenje slijedi. ... Događalo se »nešto«. Neću reći happening, neću reći performance. Bilo je »nešto«, te večeri, u petak 26. veljače, ove godine. Sačinjeno prije svega od dugotrajnog (od dvadeset i trideset do dvadeset četiri i trideset) i sistematskog izlaganja pridošlih smrzavanju, a usput i od dvije stvari najavljene na pozivnicama (lirike slovenske pjesnikinje Berte Bojete uživo, te modne revije STUDIO ART DESIGNA iz Poreča i boutiquea »Fenix« iz Pule).

Mogle su se razgledati i »ukrasne« instalacije u tri prostora Tvrđave, od kojih je jedan funkcionirao kao bar (u suradnji s Arenaturistovom »Piramidom«). A zgodila se i mini-predstava.

Tvrđava zimi nije prostor za večernje izlaske; možda tek za zajedničko skakutanje ne bi li se tako odhrvati cicho hladnoći. Postavljeni prozori i vrata od debelog stakla nisu pomogli.

Džimijevu objašnjenje (on je »burginjonac«) da smo se okupili radi druženja (jer tko nije dosadan sam sebi, neće se dosađivati nigdje i ni sa kim) nije sasvim bez smisla, dok se ne uzme u obzir da je bilo više iščekivanja nego druženja, i da se nije ugodno i lako družiti s nepoznatima na nekoliko stupnjeva ispod ništice.

Fort Bourignon je idealno (i gotovo jedino) mjesto za umjetničke i pretenciozne dosjete mladih, ali u ljetno doba, dok bi ga zimi bilo uputnije ostaviti da »odleži«.

Nadalje: Poetesa Berta Bojete i ne zna koliko je bila u pravu kada je patetično izjavila, nakon čitanja niza pjesama: »Vi mene ne slušate! Vi mene ovdje ne trebate!« Od pedesetak i više ljudi usprotivio joj se tek jedan glas. Zamrznuti, a laici glede slovenščine, zaista je nismo ni pratili, ni slušali, ni razumjeli. A niti trebali. I tako u dva navrata. Ne u ono vrijeme i u onom prostoru.

Nešto o mini-predstavi: vatra gori u kotlu, u atriju. Oko nje mačke u koži. Dolazi frajer na motoru, u super-jakni (od kože). Učini dva kruga, odabere najbolju curu i odveze se s njom u noć.

U toku mjeseca veljače, u knjižari »Mladost« na Trgu Republike, u našem gradu imali smo prilike pogledati prvi puta izložbu MAIL-ARTa. Ili UMJETNOSTI KOMUNIKACIJE. Prvi puta u Puli, treći puta u Jugoslaviji; znači – događaj ne bez svog značaja. Izložba je informativnog i edukativnog karaktera i služi prvenstveno upoznavanju javnosti s fenomenom mail-arta. (Bude li bilo mogućnosti, bit će još izložbi, ali tematskih, ne ovako šarolikih.) Radovi su pristigli poštom iz raznih zemalja, s tri kontinenta, za nas...

galerija za nekomercijalne umjetnine« (citirajući iz predgovora katalogu Dobrice Kamperelića), mada i mail-art-radovi dopijevaju u prostore galerija suvremene umjetnosti (pr. Pariz, Venecija, Sao Paolo...) što je dokaz prestanka njihove marginalnosti.

SHOZA SHIMAMOTA iz Japana, zatim mnoštvo kolaža, autorske dopisnice, slike, crteže, marke... (Ako se netko upita zašto su svi radovi sitni, maleni formatom, neka pokuša neko monumentalno ostvarenje ugurati u poštanski sandučić!)

Izložba na Forumu je, naveli smo, informativnog karaktera; no kako je mail-art napustio prvotni lartpurlarizam i dobio notu angažiranosti, to su svjetske izložbe uglavnom tematske: političke, antimilitarističke (naročito vrijedi za Južnu Ameriku), ekološke i zdravstvenoprosvjetne naravi (pr. tema: SIDA).

I u našoj zemlji začetke umjetnosti komunikacije nalazimo šezdesetih godina, što znači da nismo uvijek i u svemu izvan svjetskih tokova. Prva izložba predstavljena je javnosti 1972. godine istodobno u Zagrebu i Beogradu (u Galeriji suvremene umjetnosti i Studentskom centru), zatim slijedi u Novom Sadu, te ona koju smo najčešće pominjali u ovom tekstu, a to je treća jugoslavenska, u knjižari »Mladost« u Puli.

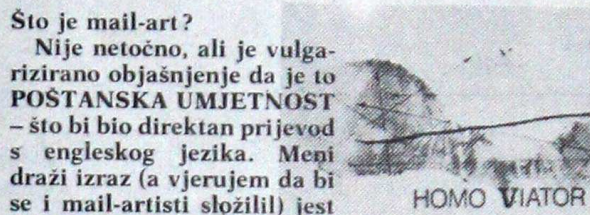
U Jugoslaviji djeluje oko pedesetak mail-artisti, od kojih desetak redovito sudjeluje u mnogobrojnim međunarodnim projektima, npr: Andrej Tišma, Dobrica Kamperelić, Miroljub Todirović, Nenad Bogdanović. Među njima je u novije vrijeme i naš sugrađanin Nevenko Petrić-Pietro, koji je, uz Valtera Smokovića-Garofula, zaslužan za izložbu u »Mladosti«.

Iz razgovora s Garofulom saznali smo kako je do svega toga došlo: Ideja je, rekli smo, Petrova i njegova; do adresa mail-stvaralaca i do većine radova/došli su putem razmjene fanzina »Flash-a« (izdanje Nevenka Petrića) iz Pule i »Open World-a« (Dobrice Kamperelića) iz Beograda, a pojedini radovi pristigli su direktno u Pulu (npr. iz Poljske, Belgije, Sovjetskog Saveza). Izložba je sasvim autorska – iza Nevenka i Valtera ne stoji nikakve institucije, posve su je samostalno postavili i sami snosili sve troškove – što ne znači da pulske kulturne institucije trebaju i nadalje NE PODRŽAVATI ovakve akcije. Dapače, kako se i u nas – kao u svijetu – mail-art pomalo ustaljuje kao pravac neformalne umjetnosti, bilo bi zgodno da to ima odjeka i među »ozbiljnim kulturnim radnicima« – koliko zbog kojeg dinara ohrabrenja (posljednja napomena prijedlog je autora teksta, a ne autora izložbe...)

Spomenusmo da su radovi s tri kontinenta (Evropa, Azija, Sjeverna Amerika), a prisutna su i neka od najvećih svjetskih imena ove umjetnosti: Ruggero Maggi iz Italije (čiji je rad na plakatu koji informira o događaju), Shozo Shimamoto iz Japana, Klaus Groh ili dr Dada iz SR Njemačke... Značajno je da su u ovoj međunarodnoj razmjeni sudjelovali i istočnoevropske zemlje kao što su SSSR, Poljska i Bugarska. Od naših autora, poznatih i priznatih u svijetu, u »Mladosti« svoje radove predstavljaju: Andrej Tišma, Miroljub Todirović i Dobrica Kamperelić.

Što reći na kraju? Ugodno je zaključiti da naša draga Pula u pogledu kulture ipak nije posve uspavana...

Nataša Dragun

HOMO VIATOR

Što su mail-art tvorevine? Nastaju izradom umjetničkih maraka, žigova, dopisnica ili su to jednostavno »najrazličitije umjetničke tvorbe« koje se mogu razmjenjivati putem ovog medija (audio i vizualna poezija, kolaži, fotografije...) U knjižari »Mladost« mogli smo vidjeti vrlo vješte i pažljivo izrađene fotomontaže

Modeli koje ćemo kasnije vidjeti u reviji dočaravaše nam odnos među spolovima po klasičnom obrascu – žene su objekti, a muškarac izabire i koristi. Potom se vatra gasi. To je tako i gotovo!

I još revija (isto u dva navrata): Manekenke zgodne, manekeni šlampavi. Kretanje po improviziranoj pisti bilo je osmišljeno laganom glumom. OK. Kreacije uglavnom večernjeg tipa. (Kako mi je bilo žao manekenki golih i otkrivenih nogu po onoj hladnoći...)

I za reviju vrijedi što i za ostalo: »ne tu, ne zdaj, pozneje...«, odnosno, u komornom i zagrijanom prostoru u kojem posjetitelji imaju mogućnost pregleda scene bilo bi bolje. Samo je pitanje gdje je Pula takav prostor?

NIJE BILO TAKO

Nije bilo bala pod maskama, nikakve »noći vještica«. One kreacije nekolicine djevojaka u smislu večernjih toaleta nisu bile maske – to se ipak dalo skužiti. Svi gosti – neprerušeni. Tek dvojica domaćina pod krinkama (krvnik + lutajući zvučnik ili možda nekakav robot sličan Dartu Wederu iz »Rata zvijezda«, no nedovoljno za bal).

Moguće da je poruka bila: svatko je došao sa svojom svakodnevnim maskom ispod koje skriva pravi identitet, ako ga je uopće pronašao... No čak su se i te svakodnevne maske zaledile.

ZAKLJUČAK

Svi volimo kad se nešto zbiva i to je dobro, ali ipak valja razmisliti što, kako i gdje.

NATAŠA DRAGUN

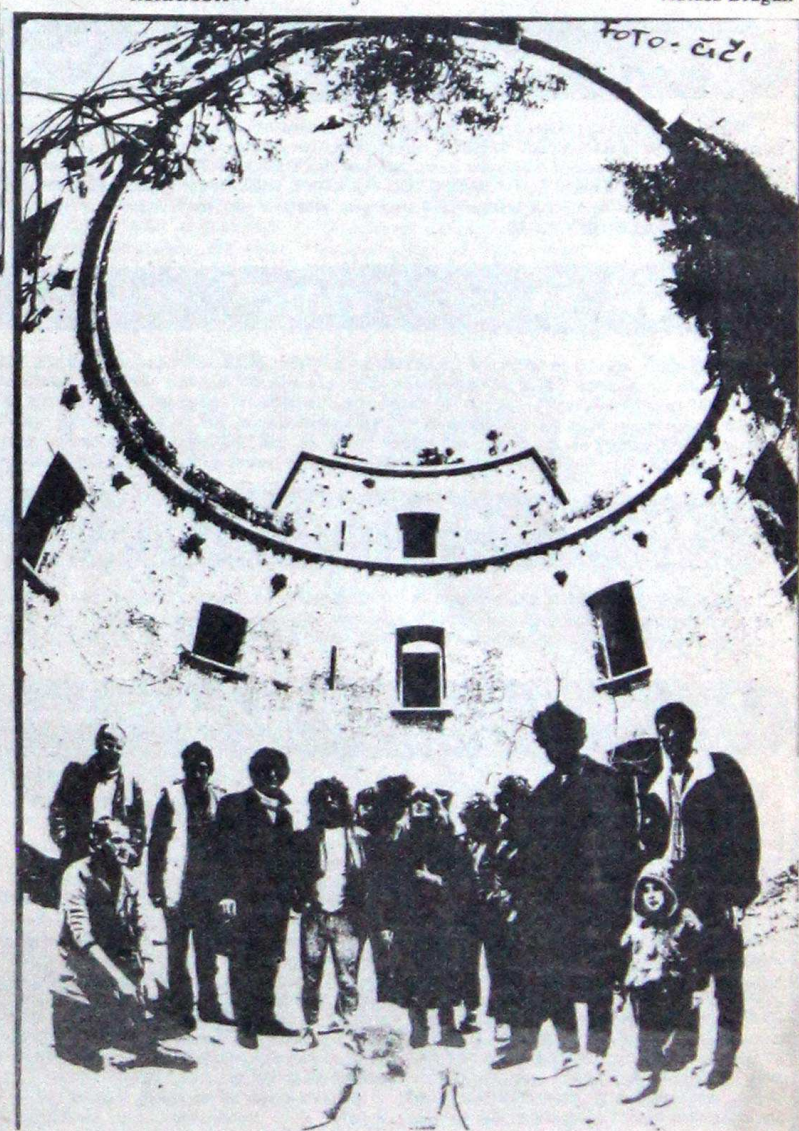

Foto: Čiči

ROCKIN'N' REELIN

UREDNIK: R. BJElica

KUD IDIJOTI

Činjenica da je relativno mali broj Puljana, koji prate muziku, upoznat s brojem uspješno održanih koncerata KUD IDIJOTA širom naše zemlje natjerala me da u slijedećih par redova objavim isječke iz raznih jugoslavenskih omladinskih listova koji govore o IDIJOTI-ma:
 ... žestoka i brza svirka (bez prenemaganja i foliranja) toliko je prijala sarajevskoj publici da je njeno raspoloženje u određenim trenucima koncerta bilo više nego euforično. Fascinira njihova neposrednost i stalna komunikacija sa publikom. Možda je stvar trenutka ili publike, ali ovo je bio nastup za pamćenje (NAŠI DANI - Sarajevo) ... KUD IDIJOTI, legende Pule i uz Arenu najljepši biseri (Glas omladine - Novi Sad) ... Bez foliranja, medijskih prenemaganja bez scenskih trikova i zavlačenja KUD IDIJOTI stvaraju i izvode muziku koja čovjeka odmah osvaja ili odbije, u svakom slučaju ne ostavlja ga ravnodušnim. U svojih 45 minuta svirke oni u potpunosti predstavljaju svoju filozofiju i ideologiju bez velikih riječi. Uzmi ili ostavi. (GRAFIT - list omladine NIŠ) ... Dostoevski, vjerojatno, zadovoljno bi se smeškalio koga bi znao indirektno e upotreben naslovot na negoviot najznačien roman. Sepak toa nema nikakvo značenje za četvoricata veseli mangupi od Pula koi se imenuvaat kako KUD IDIJOTI. Ona što izleguva kako nivna tvorevina e nekakva mešavina na pankot, hard rokot, hard korot i novite pozitivni trendovi, a devizata im e: brzo, žestoko i iskreno. (MLAD BOREC - Skopje) ... KUD IDIJOTI predstavljaju nešto što se stvarno događa. U opštem nedogadanju ničega na domaćoj rock sceni oni pokazuju koji je jedini mogući način za nju da doživi neku budućnost - da se sjedini sa publikom. (STUDENT - Beograd) ... Prašteći i zabavni rock KUD-a IDIJOTI i ovom prilikom može oduvati 99 odsto cijele jugoslavenske rock-produkcije u posljednjih nekoliko godina. (NAŠI DANI - Sarajevo).

Ti nam, Diego, reci zašto tebe zovu Ptica?

Naš sugovornik je Diego Bosusco, elektrotehničar u »Uljaniku«. tko, tko? - pita široki auditorijum. Ama Ptica, bubnjar u KUD-u »Idijoti« - odgovaramo. Pa tako reci! - opet auditorijum. Pa evo, kažem.

PTICA: Mogao sam pretpostaviti da ćeš mi postaviti ovo pitanje. Vidi, ovako stoje stvari: veoma mali broj ljudi zna moje ime i prezime. Svi me znaju kao Pticu. Historija će pokazati da je to bilo neizbježno. Inače, nadimak sam dobio još u prvom razredu srednje škole. Znaš onaj crtani film o ptici trkačici i kojotu? Ja sam uvijek bio kao i ona ptica brz, mudar i pravičan tako da svi oni koji su htjeli da me prestignu, nadmudre ili na neki način ospore uvijek su završavali kao onaj jadni kojot. Vremenom ono trkačica se gubilo do danas tako da je ostalo samo Ptica. I još nešto. Imati odličan nadimak je izvanredno i koristim ovu priliku da pozdravim sve čitaoce koji imaju dobar nadimak i koji su zbog toga sretni.

PET: Ispričaj nam svoju razvodni put od anonimnog dječaka do bubnjara legendarnog kulturno umjetničkog društva.

PTICA: Ajajaj... sve je to počelo u ono vrijeme kada sam i dobio nadimak. Naime, počeo sam se baviti bodibildingom. Bio sam uporan i mnogo sam trenirao, bio sam veoma eksplozivan, jednom rječju - živa vatra. Mislim da moja tjelesna konstrukcija to zorno pokazuje. Jednog dana postavio sam sebi pitanje gdje potrošiti sav taj višak energije. Mnogo sam razmišljao i na kraju odlučio. Počeo sam lupati (cepati) bubnjeve. Baš tih dana Sale Veruda je pravio bend. Sreli smo se jednog jutra u brodogradilištu »Uljanik« i malo popričali o situaciji na pulskoj rock sceni i on mi predložio slijedeću stvar: rekao je »Momče, dođi svirati s nama, ti si O.K. tip za naš bend« i još je dodao »Mi nikad nećemo biti slavni ni bogati i nećemo voziti skupa kola, ali vrijedi pokušati zbog rokenrola«. Nitko u tom trenutku nije bio sretniji od mene i pristao sam iz prve. Od tada je prošlo dosta vremena, a zna se da smo postali žive legende što nije mala stvar.

PET: Da ne sviraš za »Idijote« u kojem bi bendu volio lupati i zašto?

PTICA: Pa, da ne sviram bubnjeve u »Idijotima« vjerojatno bih svirao bas ili pjevao u tom fenomenalnom bendu jer u danima našeg osnivanja zvijezde su bile u takvom položaju da sam ja neizostavno morao biti član te grupe. To je tako očito. Međutim, kad me već pitaš, žao mi je što nikad nisam svirao u grupi »Motörhead« iz Amerike. Vežu me lijepe uspomene za taj bend. Bili smo prije par godina u Beogradu i tamo me Tusta upoznao s jednim njegovim starijim prijateljem. Bio je to Lemmy, vođa rock-skupine »Motörhead«. Oni su godinama stari, dobri znanci, inače vršnjaci i kad me upoznao s njim, na moje veliko iznenađenje Lemmy je već čuo za mene i veoma se pohvalno izrazio o mom načinu sviranja. Najviše ga se dojmilo kako udaram baspedalu i kako spretno dižem fuš.

PET: Reci za obožavatelje svoje karakteristike, mjere i proporcije.

PTICA: Čuj, rekao bih, stvarno bih rekao ali mi je moj trener Arnold zabranio da govorim o tome jer je naš način bivanja specifičan pa bi se netko mogao okoristiti. Međutim iskoristio bih ovu priliku da pozdravim jednu obožavateljku iz Subotice. Ona je Mađarica i zove se Eva. Pošto Mađarska nema more nego samo bazene ona će ovog ljeta doći u Pulu da se okupa par puta. Valjda će htjeti vidjeti i Piramidu.

PET: Jesi li zadovoljan svojim statusom, odnosno u bendu?

PTICA: Da, jako sam zadovoljan. Radim posao koji veoma volim, posao koji ima veoma svijetlu perspektivu i nije težak. Doduše, imao sam lom lijeve ruke, lom lijeve noge i još par manjih nezgoda, ali ima puno malih stvari koje čovjeka čine sretnim. Zašto uvijek gledamo mračnu stranu? Sve se ružno zaboravi kad vidiš da posao ide naprijed. Statusom u bendu sam zadovoljan sto posto.

PET: A statusom svog benda u matičnom gradu?

PTICA: E vidiš, i ti ponavljaš istu grešku! Pa nije to samo Matičev grad ili šta ja znam, Domljan... Ma, mislim... s tim ne mogu nikako biti zadovoljan. Dozlogrdilo mi je da pričam uvijek o istim stvarima.

PET: Koji grad ima najbolju publiku?

PTICA: Pa čuj, najbolju publiku ima »Grad« iz Rijeke. I Zaječar, tamo su svi složni.(!)

PET: Poznato je da si prije navedene ruke i noge lomio baš u ključnim momentima razvoja benda. Kad namjeravaš slomiti klavikulu, tj. ključnu kost?

PTICA: Očito je da nisi dobro informiran. Ja sam već lomio ključnu kost i još štošta kad sam imao šest godina i kad sam se skotrljao niz devetnaest stepenica trčeci za loptom. Zato sam i odlučio da postanem muzičar.

PET: Dobar razlog. Ovak... Kako se snalaziš kao delegat u sindikatu svog OOUR-a i misliš li graditi političku karijeru kao i muzičku?

PTICA: Naravno da mislim graditi i političku karijeru. Za to imam predispozicije i velike mogućnosti. Već sada se dobro snalazim i mislim da neće biti većih problema. Treba uvijek biti najglasniji, makar te nitko i ne slušao.

PET: I na kraju izjavi nešto za »Peticu« ali da bude ozbiljno.

PTICA: Najozbiljnije bih pozvao sve čitaoce da dođu na snimanje video spota za našu drugu ploču »Budimo solidarni s - bogatima« koje će se održati negdje u travnju u Areni. Snimanje će stajati preko 700 starih miliona i bit će više od hiljadu statista. Zelja nam je da napravimo pravu stvar!

Zlatan Čović

ROCK NA TV

Nedavno smo imali (ne)priliku vidjeti prvu emisiju KLUBA 10 koja bi trebala biti nastavak ROCK ODEONA - vrlo uspješne domaće (RTB) varijante engleske zabavne hit-emisije TOPS OF THE POPS. Nastupila je gomila domaćih grupa koja se odlično uklopila u ambijent KLUBA 10. Jednom rječju: VELIKO SRANJE.

Između toliko glupiranja najbolji dojam su ostavili FILM (iako im je zadnji album ubjedljivo najlošiji u karijeri), a kao »bisere« emisije izdvojio bih sarajevske BAMBINOSE (hahari=indijanci) te SLADANU MILOSEVIC (očito da u zadnje vrijeme intenzivno sluša COCTEAU TWINS). Dakle, nemojte gledati KLUB 10. Mogli bi se opasno razboljeti.

PULA - ROCK - INFO

...SINOVI su snimili demo snimke u produkciji MIRA MILANOVIĆA (radio sa većinom pulskih grupa). Snimljeno je sedam stvari. Svi su izgledi da će MATE (vokal) otići malo u vojsku... GUBITNICI su također snimili demo, ali u Koprju. Snimljeno je pet stvari u produkciji PINA IVANČIĆA... EDI BENCIC (ex RADIO WARSZAWA, CASTEL) se sprema za snimanje u Koprju. Pomažu mu FECA-bas i MIŠKULIN-bubnjevi... ŠUMSKI PJEVAČI (GUWS) marljivo vježbaju. Šesteročlanoj postavi na koncertima će se pridružiti i tri saksofonista. Ubrzo će svirati u Rijeci... U Puli je gotovo nemoguće pronaći mjesto pogodno za koncerte. OD Uljanik je nezainteresiran (čak je i DISCIPLINA KICME neinteresantna za njih), MZ ARENA je povisila drastično najamninu za njihov prostor i odlučila dovođiti samo velike svjetske bendove, ČIROKOLO je prezauzet(?) svojim manifestacijama i tako dalje. Uvijek ISTA pjesma...

RECENTLINE

1. DISCIPLINA KICME - "Dečja pesma" (PGP-RTB)

Nije baš sasvim jasno kakva je ovo ploča: mini album, maks single, album ili nešto četvrto, ali je ploča i to peta u »životu« sigurno najotakčenije domaće grupe svih vremena. Sve je to Koja lijepo zamislilo i na ovoj ploči ponudio nam pet verzija DEČJE PESME, te dvije obrade - LOVE REMOVAL MACHINE grupe THE CULT i ADDICTED TO LOVE ROBERTA PALMERA. Ova ploča je jedna velika, dobra i zanimljiva(?) zabavancija i moram priznati da mi se jako sviđa. I dalje ostajem veliki poštovalac ZELENOG ZUBA.

2. MILES DAVIS - "Tutu" (WEA - JUGOTON)

Posljednji album jednog od najvećih svjetskih JAZZ muzičara, trubača MILES DAVIS-a izašao je kod nas sa godinu dana zakašnjenja, ali važno je da je ploča izašla. Posljednja faza DAVISOVOG stvaralaštva predstavlja ga u jednom opuštenijem izdanju. Muzika na ovoj ploči je ležerna funky-jazz, pogodan za slušanje u svako doba dana, ali to nipošto ne znači da to nije vrijedno ostvarenje. Poseban pečat ovoj ploči dala je DAVIS-ova truba, ali i sudjelovanje MARCUSA MILLERA, basiste (i multiinstrumentaliste), koji je gotovo kao i DAVIS zaslužan za uspjeh ove ploče.

3. SISTERS OF MERCY - "Floodland" (WEA - JUGOTON)

SISTERS OF MERCY su toliko mračni, depresivni i u isto vrijeme izuzetno dosadni da mi stvarno nije jasan povod izdavanju ove ploče kod nas. Vjerujem da će se naći dovoljan broj alternativaca, odnosno darkera koji će sa užitkom slušati ovu gomilu gluposti. Njihov problem.

4. ELEKTRIČNI ORGAZAM - "LETIM, SANJAM, NIŠEM" (RTB)

Izašla je nova ploča Električnog orgazma kojom su se Gile i ekipa popišali na cjelokupan dosadašnji rad grupe. Električni orgazam je u svom postojanju prošao kroz tri faze. Na prvi jencu iz 1981. u vrijeme procvata po mnogo čemu značajne Beogradske Alternative Scene, (Šarlo, Idoli, Orgazam) predstavili su se publici sa veoma specifičnom verzijom post-punka. Na drugom albumu iz 1982. godine »Lišće prekriva Lisabon«, bili smo svjedoci vrlo zrelog minimalističkog new-wave-a, da bi poslije raritetskog EP-ija »Warszawa 81«, momci ušli u takozvanu Rock'n'Rol fazu, čiji je vrhunac bio zabilježen na LP-iju

»Distorzija« (1986.). Nakon live-a »Braće i sestre« (1987.), Orgazam nam se predstavlja sa svojom ubjedljivo najlošijom pločom. U ulozi producenta opet se javljaju Piko Stančić + Gile. Ploču otvara potencijalni hit »Igra Rok'en'Rol cela Jugoslavija« koji je uz »Sve što radim, radim za nju« jedini svijetli trenutak ploče. Kao gost na ploči pojavljuje se Anton (gitarista Partibrejkersa), čija prisutnost, poznajući Brejkerse nije uočljiva. Usput, na svom novom projektu Gile je uspio dovesti tekstove do najvišeg nivoa stupidnosti.

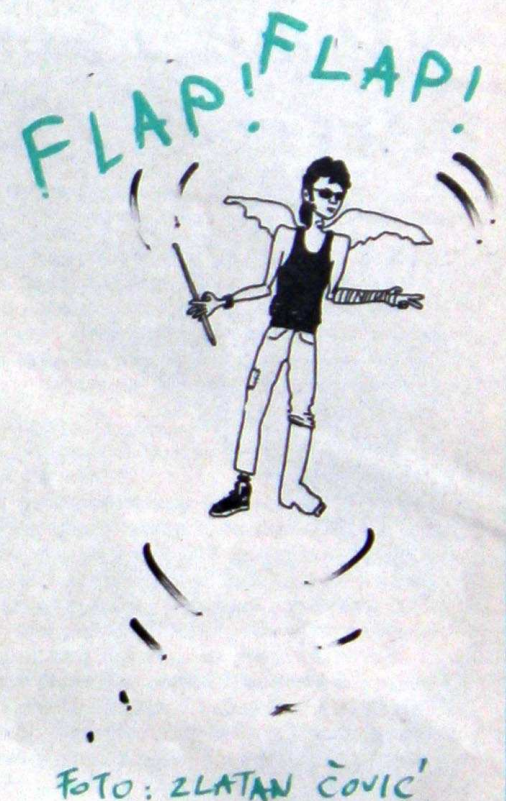
Više je nego očito da je Giletu jedini motiv bavljenje muzikom

(Rock'n'Roll-om!?) ostao novac i neću se začuditi ako uskoro vidim dečke na Splitskom festivalu ili nekoj drugoj svečanosti. (Mesam)

Preporuka: Kada budete ugledali ovu ploču u izlogu odmah pobjegnite u obližnju birtiju kako bi je što prije zaboravili. (Ne kupovati ni u ludilu).

D.B.

1988 GODINA ČISTOĆE
OPĆINE PULA

FOTO: EDUARD ŽILČEVIĆ